

Aire zabaleko ekitaldietan hondakinak kudeatzeko jardunbide onen gida

02.	Sarrera
.	Gidaren helburua
.	Nori zuzenduta dagoen
.	Gida hau aplikatzekoa zaien ekitaldi motak
03.	Zer da ekitaldi jasangarri bat?
04.	Arau-esparrua
.	Europa eta Estatua
07.	Autonomia-erkidegoa eta udalerria
08.	Gidaren funtzionamendua
.	Faseak
.	Kategoriak
.	Ebaluazio-sistema
09.	Neurri motak
10.	Egitura
11.	1. fasea: Baliabideak ezagutzea eta helburuak eta eremua zehaztea
21.	2. fasea: Ekitaldia antolatzea
36.	3 fasea: Ekitaldia bera eta haren
42.	4. fasea: Desmuntatze-lana, itxiera eta ebaluazioa
46.	Benetako erreferentzien adibideak
01.	Eranskina: Ebaluazio-sistema
.	Helburua
02.	Nola erabili
03.	Ikuspegi orokorra
05.	1. fasearen ebaluazioa
11.	2. fasearen ebaluazioa
30.	3. fasearen ebaluazioa
38.	4. fasearen ebaluazioa

SARRERA

GIDAREN HELBURUA

Gida honen helburua da ekitaldien sustatzaileei eta antolatzaileei zenbait gomendio praktiko ematea, jende andana biltzen duten askotariko ekitaldietan sortzen diren hondakinen kudeaketa hobetzeko.

Azken xedea da **hondakinen sorrera murriztea** eta sortzen direnak ahalik eta ondoen kudea daitezen ziurtatzea, aire zabaleko ekitaldietara lotutako ingurumen-inpaktua txikiagoa izan dadin.

NORI ZUZENDUTA DAGOEN

Gida hau ekitaldien sustatzaileentzat eta antolatzaileentzat pentsatuta dago, baina baita ekitaldi publikoak erregulatzen eta baimentzen dituzten entitate eta Administrazioetarako ere, kudeaketa jasangarriagoa eta koordinatuagoa izatea helburu.

GIDA HAU APLIKATZEKO ZAIEN EKITALDI MOTAK

Gida aire zabalean egiten diren ekitaldiei aplikatzen zaie; adibidez, hauei:

- Herriko jaiak.
- Kirol-ekitaldiak eta kirol-proba kolektiboak (lasterketak, maratoiak, txapelketak...).
- Lurzoru publikoan egiten diren ekitaldi pribatuak (urtebetetzeak, festa pribatuak eta abar).
- Ikus-entzunezko filmaketak eta grabaketak.
- Jardunaldi tematikoak (gastronomia, kultura, folklorea, euskara...).
- Kontzertuak.

Askotariko ekitaldi formatuetara zuzenduta dago. Neurri guztiak ez dira aplikatzekoak izango kasu guztietan; hala ere, neurri guztiek partekatzen dituzte zenbait fase plangintzari eta garapenari dagokienez, eta gida honetan jorratuko ditugu.

ZER DA EKITALDI JASANGARRI BAT?

Ekitaldi jasangarriak diseinatzeko, antolatzen eta burutzen dira, batetik, **ingurumen-, gizarte- eta ekonomia-inpaktu negatiboak ahalik eta gehien murrizteko eta, bestetik, delako komunitatean inpaktu positibo eta iraunkorra eragiteko.**

ARAU-ESPARRUA

Arau-esparru honetan jasotzen dira **ekitaldien kudeaketa arduratsua** izatea ziurtatzeko eta indarreko araudia betetzeko bete behar diren lege eta betekizun nagusiak. Betebehar hauek dira edozein ekitalditarako **abiapuntu komuna**, ekitaldiaren tamaina edo tipologia edozein izanik ere.

Gidan, legezko hainbat arau aipatuko ditugu; bereziki, **gutxieneko neurrien** atalean. Kapitulu hau, beraz, **erreferentziazko dokumentua** izango da, ulertzeko zein den neurrien jatorria eta zentzua. Gainerako ataletan, nomenklatura hau erabiliko dugu araudi zehatzei erreferentzia egiteko: **Erref.: AZ [araUdiaren zenbakia]**

EUROPA ETA ESTATUA

- 1. (EB) 2019/904 Zuzentaraua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, ekainaren 5ekoa, plastikozko produktu jakin batzuek ingurumeneari duten eragina murrizteari buruzkoa (behin bakarrik erabiltzeko plastikoa):** lehenik eta behin, plastikozko hondakinen erabilera prebenitzeko eta prebenitu arren sortu diren kudeaketa egokia izateko gakoak ematen ditu, eta birziklatze-helburuak ezartzen, kontuan hartuta Europako estrategiak helburu duela 2030ean plastikozko ontzi guztiak berrerabilgarriak edo birziklagarriak izatea (zuzentarau hau 7/2022 Legearen bidez eraman zen Estatuko legedira).

Europako araudiak agintzen du ekitaldietan ahalik eta gehien murriztu behar dela behin bakarrik erabiltzeko plastikoen erabilera (hala nola edalontziak, mahai-tresnak, lastotxoak edo platerak) eta aukera berrerabilgarriak lehenetsi behar direla. Plastikozko ontziak saihestu ezin direnean, hondakinak ondo kudeatzea bermatu behar da, ondo bereizten eta birziklatzen direla ziurtatuz.

- 2. 7/2022 Legea, hondakinak eta lurzoru kutsatuak arautu eta ekonomia zirkularra bultzatzekoa:** (EB) 2018/851 Zuzentaraua (hondakinei buruzko 2008/98/EE Zuzentaraua aldatzen duena) eramaten du Estatuko legedira, baita (EB) 2019/904 Zuzentaraua ere, plastikozko produktu jakin batzuek ingurumeneari duten eragina murrizteari buruzkoa hori.

Kontuan hartu beharreko neurri zehatzak:

- Edalontzi, plater eta mahai-tresna berrerabilgarriak lehenestea.
- Behin bakarrik erabiltzeko lastotxoak, irabiagailuak edo ontziak saihestea, bideragarria den aldiro. Hondakinak bereizteko guneak jartzea, argi eta garbi seinaleztatuta.
- Bildutako hondakinak ondo kudeatzen direla bermatzea.

3. 1055/2022 Errege Dekretua, abenduaren 27koa: helburu du **ontziei eta ontzi-hondakinei** aplikatzekoa zaien araubide juridikoa ezartzea, bizi-ziklo osoan ingurumenari eragiten dioten inpaktua prebenitzeko eta murrizteko. Prebentzio-neurriei buruzko 7. artikuluan ezartzen dena bete behar da:

6.- Jai-, kultura- edo kirol-ekitaldien sustatzaileek, 2023ko uztailaren 1etik aurrera, edariak behin bakarrik erabiltzeko ontzi eta edalontzietan ez saldu eta banatzeko aukerak ezarriko dituzte, eta bermatu egingo dute edateko ura ontziratu gabe lortu ahal izatea, ekitaldiok administrazio publikoen laguntza jasotzen dutenean (babesletzetan, antolakuntzan edo bestelako edozein formulatan) nahiz sektore pribatuak antolatzen dituenean.

Sustatzaileek erabakitzen badute edariak edalontzi berrerabilgarrietan banatzea, bete egin beharko dituzte Europako UNE-EN 13429:2005 «Ontziak eta bilgarriak. Berrerabilpena» arau harmonizatuaren betekizunak.

Sustatzaileak zenbateko bat jasotzen badu edalontzi berrerabilgarri bakoitzeko, gordailu gisa, edalontzia berreskuratzeko helburuz, behar diren mekanismoak atondu beharko ditu kontsumitzaileari gordailua itzultzea bermatzeko, edalontzia itzultzean duenean.

Era berean, urtarrilaren 10eko 3/2023 Errege Dekretuak 10.5 artikuluan ezartzen duenez (errege-dekretu horren bidez, kontsumoko uraren kalitatearen eta uraren kontrol eta horniduraren irizpide tekniko-sanitarioak ezartzen dira), jai-, kultura- edo kirol-ekitaldien sustatzaileek bermatu egingo dute ontziratu gabeko kontsumoko ura lortu ahal izatea.

4. 7/2021 Legea, maiatzaren 20koa, **Klima Aldaketari eta Energia Trantsizioari** buruzkoa: sortzen diren hondakinei eta emisioei buruzko manu batzuk jasotzen ditu; horien artean, nabarmentzen dira ingurumena babesteko, biodibertsitatea zaintzeko eta «kutsatzen duenak ordain dezala» printzipioa ezartzeko printzipio gidariak.

Ekitaldi baterako, hau dakar:

- Ingurunean ahalik eta inpakturik txikiena eragiteko moduan antolatzea.
- Ekitaldia egingo den tokia babestea, hondakinik ez uzteko eta biodibertsitatea ez kaltetzeko.
- Onartzea antolatzailea dela sortzen diren hondakinen eta hondakinon kudeaketa egokiaren erantzulea.

5. 10/2015 Legea, abenduaren 23koa, **Jendaurreko ikuskizunen eta Jolas jarduerena**.

Praktikan, hondakinak kudeatzeko arloan, entitate antolatzailea hauetaz arduratu behar da:

- Ekitaldian zehar eta ondoren eremua garbi edukitzea.
- Hondakin mota desberdinetarako edukiontzi nahikoak eta egokiak edukitzea.
- Sortutako hondakinak ondo kenduko direla bermatzea.
- Osasun publikoari edo segurtasunari eragin diezaioketen egoerak saihestea (adibidez, zaborra pilatzea).

6. Urtarrilaren 10eko 3/2023 Errege Dekretuaren arabera, jai-, kultura- edo kirol-ekitaldien sustatzaileek bermatu egingo dute **ontziratutako gabeko kontsumoko ura** eskuratu ahal izatea (gauza bera, 1055/2022 Errege Dekretuaren arabera).

7. 1093/2024 Errege Dekretua, urriaren 22koa, iragazkidun **tabako-produktuen** eta tabako-produktuekin erabiltzeko merkaturatzen diren, plastikoa daukaten eta behin bakarrik erabiltzeko diren **iragazkien hondakinak** nola kudeatu erregulatzen duena.

(9. artikulua dio sistema publikoak jarri behar direla iragazkidun tabako-produktuak eta iragazkiak kontsumitu ondorengo hondakinak biltzeko, normalean bota ohi diren tokietan).

Praktikan, horrek berekin dakar antolatzaileek:

- Bilketa-sistema ikusgai eta irisgarriak jartzea zigarrokinetarako (adibidez, hautsontziak, ontzi espezifikoak).
- Bereziki, jendeak erre ohi duen edo hondakin hori utzi ohi duen tokietan jartzea.
- Bildutako zigarrokinak ondo eraman eta kudeatuko direla bermatzea.
- Jendeari informazioa ematea bilketa-gune horiek erabiltzeko betebeharrari buruz.

- 8. 1/2025 Legea, apirilaren 1koa, elikagaiak alferrik** ez galtzeko eta ez xahutzeko prebentzioari buruzkoa (9., 11. eta 12. artikulua).

Praktikan, hau dakar:

- Ekitaldian kontsumituko diren elikagaien eta edarien kopurua ondo planifikatzea, elikagaiak alferrik galtzea saihesteko.
- Kontsumitzen ez diren eta egoera onean dauden elikagaiak dohaintzan ematea edo berriro banatzea.
- Elikagai-hondarrak edo hondakin organikoak ondo bereizi eta kudeatzea; adibidez, konpostatzearen bidez edo birketa espezifikaren bidez.
- Elikagaiak alferrik xahutzea eragin dezaketen praktikak saihestea; esaterako, anoa handiegiak ematea edo beharrezkoak ez diren ontziak (behin erabiltzekoak) erabiltzea.

AUTONOMIA-ERKIDEGOA ETA UDALERRIA

- 9. 10/2021 Legea, abenduaren 9koa, Euskadiko Ingurumen Administrazioarena:** ingurumena babesteko babes-esparru juridiko bat ezartzen du, EAEko gaur egungo errealitate ekonomiko eta sozialera egokitua.

- 10. 112/2012 Dekretua, ekainaren 26koa, eraikuntza- eta eraispén-hondakinen ekoizpena eta kudeaketa arautzeko dena:** hondakinok prebenitzea eta ingurumen-baldintza seguruetan berrerabili, birziklatu eta balorizatzea lehenesten du.

Ekitaldien muntatze- eta desmuntatze-lanetan zuzenean aplikatzekoak:

- Ahal dela, materialak berrerabiltzea (adibidez, egiturak, oholtzak edo seinaleak).
- Ekitaldiaren eremua ingurumen-baldintza seguruetan uztea, ezer isuri edo utzi gabe.

- 11. Bizkaiko Toki Eskumeneko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko Plan Integrala (BHPKP 2030),** Bizkaiko Foru Aldundiaren dokumentu estrategikoa.
- 12. EAEn Hondakinak Prebenitu eta Kudeatzeko Plana (HPKP 2030):** eskualdeko erreferentziazko esparrua da, eta adierazten du hondakinak nola murriztu eta bereizi behar diren, baita modu jasangarrian nola tratatu behar diren ere.

GIDAREN FUNTZIONAMENDUA

INGURUMEN-ARLOAN JASANGARRIA DEN EKITALDI BATERAKO FASEAK

Gida osoan, fase hauei jarraituko zaie:

Ekitaldi baten kudeaketak barruan hartzen ditu programazioa, finantzazioa, ekoizpena eta komunikazioa, eta **lau fase nagusitan** egituratzen da:

- **1. fasea:** Erabilgarri dauden baliabideak ezagutzea eta helburuak eta eremua zehaztea.
- **2. fasea:** Antolatzea.
- **3. fasea:** Ekitaldia bera eta haren jarraipena egitea.
- **4. fasea:** Desmuntatze-lana, itxiera eta ebaluazioa.

Ingurumen-jasangarritasuna zeharka txertatu behar da etapa guztietan. Horretarako, ezinbestekoa da ikuspegi orokorra edukitzea, ingurumen-inpaktua kontuan har dadin, ekitaldian bertan ez ezik, hainbat alderditan ere, hala nola materialen ekoizpenean, garraioan eta erabileran eta erabilitako baliabideen bizi-amaieran.

KATEGORIAK

Gida honela antolatuta dago: fase bakoitzak hainbat lan-arlo biltzen ditu. Arlo bakoitzaren barruan, zenbait neurri deskribatzen dira, kategorien arabera multzokatuta. Neurri talde bakoitzak, bestalde, jarduketa-ildoak biltzen ditu (kontsultatu antolaketa-eskema 10. orrialdean).

EBALUAZIO-SISTEMA

Eranskinean, egiaztapen-zerrenda bat jasotzen da, zertarako-eta neurrien ezarpen-mailari buruz hausnartzeko eta, etorkizuneko edizioei begira, zer hobetuak identifikatzeko. Ebaluazio-prozesuan, neurri bakoitzaren betetze-maila baloratuko da.

NEURRI MOTAK

Gida mailaz mailako **ekintza-mapa** bat da, eta antolatzaileei modua ematen die gutxieneko neurriak aplikatzen hasi eta, aurrera eginez, praktika berritzaileagoak ezartzeko, aukeren eta helburuen arabera, ekitaldiak gero eta jasangarriagoak izan daitezen.

Gidan sartutako neurri bakoitza **hiru kategoría** hauetako batean sailkatuta dago, ezarpen-mailaren eta inpaktuaren arabera:

- **Gutxieneko neurriak:** Ekitaldiaren ingurumen-inpaktua murrizteko oinarritzko eta ezinbesteko ekintzak dira. Batetik, **legez derrigorrezkoak** diren neurriak jasotzen dira hemen, nolanahi ere bete behar direnak, eta, bestetik, legez ezarrita egon ez arren **gutxieneko maila gomendagarritzat** jotzen direnak daude, edozein antolakunderako abiapuntua.
- **Gomendatutako neurriak:** Ezinbestekoak ez badira ere, ekintza hauek **balio erantsi handia** gaineratzen dute jasangarritasun-arloan. Neurriok aplikatuta, ekitaldiaren ingurumen-jarduna hobetzen da, eta kudeaketa arduratsuarekiko konpromiso handiagoa erakusten. Ahal den aldiro txertatzea gomendatzen dugu.
- **Neurri berritzaileak:** Neurri aurreratu eta sortzaileak dira, eta modu proaktiboan sustatzen dute jasangarritasuna. Neurri hauek **inpaktu positibo handia** eragiten dute; parte-hartzaileen sentibilizazioa indartzen dute, eta ingurumen-arloan erreferente bihurtzen dute ekitaldia.

1. FASEA: BALIABIDEAK EZAGUTZEA ETA HELBURUAK ETA EREMUA ZEHAZTEA

Lan-arloak

- Baliabideak ezagutzea
- Helburuak
- Azpiegitura ○○○
- Kokapena ○○○

2. FASEA: EKITALDIA ANTOLATZEA

Lan-arloak

- Eremuaren diseinua ○○
- Erosketak ○○○○○○
- Kontsumoa ○○○
- Hondakinen kudeaketa ○○○○○○
- Komunikazioa eta sentsibilizazioa ○○○○

3. FASEA: Ekitaldia bera eta haren jarraipena egitea

Lan-arloak

- Jarraipen-estrategia ○○
- Datu-bilketa ○○○○○○
- Estrategia aldatzea, emaitzen arabera ○

4. FASEA: DESMUNTATZE-LANA, ITXIERA ETA EBALUAZIOA

Lan-arloak

- Hondakinen bereizketa ○
- Desmuntatze-lana ○
- Erregistroa eta ebaluazioa ○

1. FASEA – Baliabideak ezagutzea eta helburuak eta eremua zehaztea

Lehenengo fase honetan, entitate antolatzaileak eta ekitaldiaren jabeak **adostu egiten dituzte helburuak, espero diren emaitzak, kronograma eta erabilgarri dagoen aurrekontua**. Etapa honetan jasangarritasuna kontuan hartzeak berekin dakar **ekitaldiaren oinarriak zehaztea, aurretiko esperientzietatik ikastea, ingurumen-alderdi garrantzitsuenak identifikatzea eta lortu beharreko ingurumen-helburuak eta -jomugak ezartzea**.

Fase honetan, era berean, **ekitaldiaren kokapena eta ekitaldi mota** zehazten dira, alderdiok asko baldintzatuko dutelako zer baliabide beharko diren ekitaldia burutzeko eta **zuzenean eragingo dutelako ekitaldiaren ingurumen-jardunean**.

Lan-arloak

Baliabideak ezagutzea

Helburuak

Azpiegitura

Kokapena

Baliabideak ezagutzea

Aire zabaleko ekitaldietan, funtsezkoa da tokiaren titularra nor den identifikatzea, entitate titularrak emango duelako egokitzen den baimena.

Hona hemen horrelako ekitaldiak egin ohi diren toki mota nagusiak eta toki horiek administratzen dituzten kudeatzaileak:

Espacio Público	Organismos Gestores
Plazak, oinezkoentzako kaleak, aparkalekuak	Udala
Parkeak, aisialdirako guneak	Udala eta Bizkaiko Foru Aldundia
Hondartzak – Itsasoaren eta lehorren arteko jabari publikoa	EAEko Itsasertzen Demarkazioa, Eusko Jaurларitza edo Portu Agintaritza
Mendiak	Bizkaiko Foru Aldundia
Ibai-parkeak – Jabari publiko hidraulikoa	URA – Uraren Euskal Agentzia
Parke Naturalak - Euskadiko biotopo babestuak	Bizkaiko Foru Aldundia

Baimenak

Ekitaldia egingo den tokiaren ardura zein entitatek daukan identifikatutakoan, **komeni da haren kanal ofizialetan dagoen informazioa begiratzea**, tokiaren erabilera-baldintzen, mugen eta aukeren berri izateko.

Halaber, **zuzenean jarri beharko da harremanetan entitate kudeatzailearekin**, zalantzak argitzeko, egokitzen diren baimenak izapidetzeko eta, hala badagokio, ezarritako tasak edo kanonak ordaintzeko.

Hondakinen kudeaketaz arduratzen diren entitateak

Atal honetan, azalduko dugu zer entitatek kudeatzen duen hondakin mota bakoitza. Ekitaldi batean sortu ohi diren hondakinak **udal-hondakinak** dira, eta ekitaldia zer udalerrian kokatzen den, udalerri horretako garbiketa-zerbitzuek bildu eta kudeatzen dituzte hondakinak. Ekitaldian zer hondakin mota eta zenbat sortuko diren aurreikusi ondoren, garrantzitsua da **zerbitzuokin aurretik harremanetan jarzea**, edukiontzi gehiago edo bilketarako laguntza eskatzeko. Batzuetan, udalak berak eskatzen du hondakinak zerbitzuaren enpresa adjudikaziodunarekin koordinatuta kudeatzeko, edo, bestela, hondakin frakzio jakin batzuk kudeatzean parte hartzen duten beste entitate batzuekin batera egiteko, jarraian azalduko dugun moduan.

Papera eta kartoia

Ekitaldia egingo den udalerriko hondakin-zerbitzuak biltzen eta kudeatzen ditu papera eta kartoia. **Udalak** jartzen du edukiontzia, edo, bestela, bilketa-zerbitzuaren **enpresa adjudikaziodunak**. Papera eta kartoia sailkapen-instalazio pribatuetara eramaten dira, gero birziklatzeko.

Ontzi arinak

Ontzi arinak (plastikoak, latak eta brikak) ontzien gaikako bilketako **edukiontzi horiaren** bidez kudeatzen dira, zeinak eramaten baitira **Bizkaiko Zabor Berziklategia (BZB)** sailkapen-instalaziora. Gehienetan, Garbiker foru-enpresak biltzen du edukiontzi hori. Udalak, Garbikerrekin koordinatuta, edukiontzi espezifikoak jarri ahalko ditu, eta ekitaldia bukatutakoan kendu.

Beira

Beira **udal-sistemaren** bidez kudeatzen da, **Ecovidriorekin** lankidetzan. Udalak baimena eman dezake dagoeneko badauden edukiontziak erabiltzeko, edo aldi baterako edukiontziak jar ditzake, kontsumo handiko ekitaldietarako.

Frakzio organikoa

Frakzioorganikoabilketako **udal-zerbitzuaren** bidez kudeatzen da. Catering-zerbitzua duten ekitaldietan, gomendagarria da bilketa udalarekin edo dagokion kudeaketa-enpresarekin koordinatzea aurretik.

Errefusa

Errefusa **udal-zerbitzuaren** bidez biltzen da, edo, hala badagokio, hiri-hondakinak **biltzeko zerbitzuaren enpresa adjudikaziodunaren** bidez. Udalak ematen ditu edukiontzia, eta berak kudeatzen du kentzeko eta foru-aldundiaren tratamendu-instalazioetara eramateko prozesua.

Beste hondakin frakzio batzuk

- **Erabilitako olioak:** kudeatzailebaimenduen bidez bildu behar da, udalarekin edo enpresa espezializatuekin aurretik koordinatuta.
- **Pilak eta hondakin elektroniko txikiak:** garbiguneetara eraman daitezke, edo kudeatzaile baimenduen bidez kudeatu.
- **Tabako-hondakinak:** edukiontzi espezifikoetan bildu behar dira, udal-zerbitzuarekin koordinatuta.

Helburuak

1. Hondakinak murriztea ekitaldia diseinatzen denetik

- Aukeratu **material berrerabilgarriak**, birziklagarriak edo konpostagarriak. Ahal den aldiro, saihestu behin erabiltzeko produktuak.
- Diseinatu **seinaleztapena**, **merchandising**-a eta **dekorazioa** etorkizunean berriro erabiltzeko moduan.

2. Hornitzaile eta zerbitzu arduratsuak hautatzea

- Lehenetsi **tokiko enpresak**, jasangarritasuneko eta gizarte-erantzukizuneko politikak dauzkatenak.

3. Baliabideen kontsumoa optimizatzea

- **Energia-kontsumoa** murriztea (LED argiak, ekipamendu efizienteak).
- **Ura** eta bestelako intsumoak arduraz kudeatzea.
- **Garraio jasagarria** planifikatzea bertaratzen direnentzat eta hornitzaileentzat.

4. Irisgarritasuna eta inklusioa bermatzea

- Ziurtatu eremuak **irisgarriak izatea mugikortasun murriztua dutenentzat**.
- Diseinatu **seinaleak guztiok ulertu** ahal izateko moduan, **argi**.
- Modua eman adin, genero eta gaitasun guztietako pertsonen **parte har** dezaten, **inklusioaren** bidez.

5. Hondakinen kudeaketa egokia planifikatzea

- Identifikatu zer **hondakin mota** sortuko diren (plastikoa, papera, organikoak, ehun-gaiak, gailu elektronikoak).
- Beharko diren baliabideak (edukiontzia, bilketa, garraioa) koordinatu **udalarekin eta enpresa kudeatzaileekin**.
- Ezarri **banaketa-sistema eta birziklatze-gune argiak** bertaratuentzat.

6. Ingurumen-inpaktua neurtu eta ebaluatzea

- Ezarri **jasangarritasun-adierazleak**, hala nola sortutako hondakin kopurua, erabilitako energia edo garraioaren ondoriozko emisioak.

7. Parte-hartzaileen sentsibilizazioa sustatzea

- Sartu **neurri jasangarriei buruzko komunikazioa**, azaltzeko hondakinak nola bereizi, arduraz nola kontsumitu eta eremu publikoa nola zaindu.
- Sustatu **jokaera jasangarriak**, seinaleen, jolasen edo dinamika parte-hartzaileen bidez.

8. Ekonomia zirkularra eta legatu positiboa

- Berrerabili materialak **etorkizuneko ekitaldietan**.
- Eman **toki-erakundeei** sobera geratutako janaria, ehun-gaiak edo materialak.
- Sortu **inpaktu positiboa komunitatean**, ingurumen- nahiz gizarte-arloan.

Lekua zehazteko, bi lan-arlo daude

- Azpiegitura
- Kokapena

Azpiegitura

Eremua zehaztea

Eremua zehaztea da ekitaldia diseinatzeko lehenengo urratsa:

- **Ekitaldiaren tipologia:** Ezaugarriak eta beharrezko azpiegiturak.
- **Ekitaldiaren kokapena:** Baldintzak eta berezitasunak.
- **Bertaratuen kopurua:** Aurreikusitako afiliazioa.
- **Jarduerak eta zerbitzuak:** Eskakizun espezifikoak.
- **Segurtasuna eta saneamendua:** Protokolo egokiak.

Hemendik aurrera, ekitaldiaren azpiegituran egingo da lan, lehenetsia emanez jasangarritasunari, inklusioari, elementu guztiek lagundu dezaten ekitaldi arduratsu eta irisgarria antolatzen.

GUTXIENKO NEURRIAK

Azpiegituren plangintza eta dimentsionamendua

- Tokian dagoeneko badauden azpiegiturak erabil daitezten lehenetsia berriak erosi aurretik, baliabide gutxiago kontsumitzeko eta hondakin gutxiago sortzeko. 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**
- Azpiegitura iragankorra erosi edo alokatzeko beharra dimentsionatzea, ziurtatzeko behar-beharrezkoa dela eta gairadimentsionamenduak saihesteko. 10/2021 Legea (EAE). **Erref.: 9. AZ**

Materialen eta ekipamenduen hautua eta efizientzia

- Egitura eta material berrerabilgarriak edo iraunkorrak hautatzea, etorkizuneko ekitaldietan erabil daitezten lehenetsiz, ekonomia zirkularra sustatzeko eta hondakinak murrizteko. 1055/2022 ED, 7. art. **Erref.: 3. AZ**
- Ekipamendu elektriko, argiztapen, soinu, sorgailu eta komun efizienteak aukeratzea, gairadimentsionamenduak saihestuz, kontsumo kontrolatua bermatzeko eta segurtasun- nahiz jasangarritasun-irizpideak betetzeko. 1055/2022 ED, 7. art. **Erref.: 3. AZ**
- Altzari funtzional eta seguruak erabiltzea, gehiegikeriak saihestuz, muntatze-lanak seguruak izatea ziurtatuz eta elementu berrerabilgarri edo iraunkorrak lehenetsiz. 112/2012 Dekretua. **Erref.: 10. AZ**

Logistika eta muntatze-lana

- Muntatze- eta desmuntatze-lanetan baliabideen kontsumoa murriztea, garraioa eta logistika optimizatuz eta hondakinak alferrik sortzea saihestuz. 10/2021 Legea (EAE). **Erref.: 9. AZ**

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

Azpiegiturak eta materialak

- Azpiegitura berrerabilgarriak eta modularrak lehenestea, askotariko ekitaldi motetarako moldagarriak.
- Ingurumen-inpaktu txikiko materialak hautatzea, kontuan hartuta iraunkortasuna, jatorria, fabrikazio mota eta garraioa.
- Material birziklatu edo birziklagarriekin egindako hesiak, zintak edo itxiturak erabiltzea.
- Material birziklatu edo birziklagarriekin fabrikatutako komunak hautatzea, ur-kontsumo baxukoak; halaber, argi efizienteak aukeratzea.
- Funtzio anitzeko altzariak hautatzea, pilagarriak edo tolesgarriak, sendoak eta alferrikako bilgarririk gabeak.
- Dekorazio-elementu eta altzari iraunkorrak, birziklatuak, birziklagarriak edo berrerabilgarriak hautatzea, ahal den guztietan.
- Egunez egiten diren muntatze-lanetan argi naturala aprobetxatzea, argi artifizialen erabilera murrizteko.

Muntatze-lanen kudeaketa arduratsua eta azpiegitura digitalaren erabilera

- Lurzoruari eta natur inguruneari kalterik ez egiteko moduan planifikatzea muntatze- eta desmuntatze-lanak.
- Materialen garraioa, biltegiratzea eta berrerabilpena erraztea, diseinu modular eta pilagarrien bidez.

Sentsibilizazioa, parte-hartzea eta gardentasuna

- Bertaratuak informatu eta sentsibilizatzea, azpiegiturak eta baliabideak ondo erabiltzeko eta praktika jasagarriak egiteko.

NEURRI BERRITZAILEAK

Azpiegiturak eta materialak

- 3D-ko inprimatzea erabiltzea, plastiko birziklatuekin, seinaleak, pieza osagarriak edo aldi baterako altzariak egiteko.
- Biomaterial biziak erabiltzea (hala nola mizelioa), egitura iragankorrak guztiz biodegradagarriak izan daitezten.
- Azpiegitura modular aurreratuak erabiltzea, sentsoedunak edo plug-and-play sistemadunak.
- Tokiko ekitaldien artean azpiegiturak partekatzeko akordioak sinatzea.
- Altzariak eta dekorazioa diseinatzean produktuaren bizi-ziklo osoa kontuan hartzea.
- Material birziklatu edo birziklagarriekin egindako azpiegiturak sartzea (zur berrerabilia, banbua, plastiko birziklatuzko taulak).
- Hesi/zinta biodegradagarriak erabiltzea.
- Eremuak landareen bidez edo dekorazio-elementu jasagarrien bidez mugatzea.

Muntatze-lanen kudeaketa arduratsua eta azpiegitura digitalaren erabilera

- Bitarteko digitalak erabiltzea (adibidez, pantailak eta seinaleztapen birtuala), euskarri fisiko gutxiago erabiltzeko eta bertaratuei informazioa emateko.

Sentsibilizazioa, parte-hartzea eta gardentasuna

- Pizgarri jasangarrien sistemak ezartzea, puntuak edo ordainsariak eskainiz birziklatzen duten, garraio jasangarria erabiltzen duten edo ingurumen-arloko ekintzetan parte hartzen duten bertaratuei.
- Inguruko taldeak inplikatzeko muntatze- eta desmuntatze-lan arduratsuetan, boluntarioen edo heziketa-lantegien bidez.
- Erabilitako azpiegituraren ingurumen-aztarna neurtu eta horren berri ematea, etorkizuneko edizioak hobetzeko.

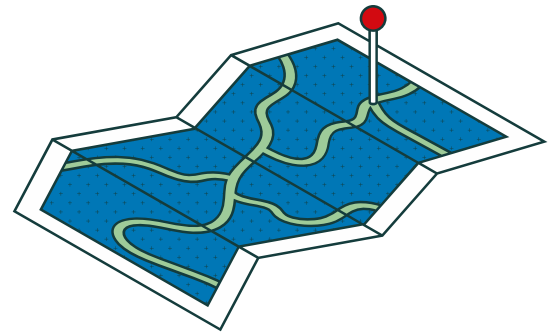

Kokapena

Eremua zehaztea

Azpiegitura zehaztu ondoren, ekitaldiaren **kokapena** hautatu behar da.

GUTXIENeko NEURRIAK

- Oinarrizko azpiegiturak (elektrizitatea, ura, komunak) dauzkaten tokiak hautatzea, aldi baterako instalazioak saihesteko. 7/2021 Legea, 3. art. **Erref.: 4. AZ**
- Balio ekologiko handiko eremuak, habitat sentikorrek edo espezie babestuak dauzkatenak saihestea. 10/2021 Legea. **Erref.: 9. AZ**
- Okupatutako azalera minimizatzea eta barne-ibilbideak planifikatzea, ibilgailuen joan- etorriak eta ekipamenduak murrizteko eta alferrikako inpaktuak saihesteko. 112/2012 Dekretua. **Erref: 10. AZ**

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

Ingurumen-inpaktua txikiagotzea

- Ikuspegi ekologikotik sentikorra edo hauskorra den eremurik ukituko ez duten tokiak hautatzea.
- Balio ekologiko handiko eremuak edo habitat kritikoak saihestea.
- Aldi baterako berdeguneak planifikatzea, lurzorua okupazioa konpentsatzeko.
- Hesi naturalak edo landareak jartzea, higadura edo zarata murrizteko.

Irisgarritasuna eta teknologia

- Konektagarritasun oneko tokiak hautatzea (garraio publikoa, oinezkoentzako ibilbideak edo bidegorriak).
- Garraio partekatuaren edo lantzaderen erabilera sustatzea.
- Ibilbide seguru eta seinaleztatuak jartzea oinezkoentzat eta txirrindularientzat.
- Hala badagokio, denbora errealean transmititzeko aukera eskaintzea, bertaratuen garraio-premia murrizteko.

Eremuaren erabilera eta mugikortasuna optimizatzea

- Ekitaldiaren antolamendua diseinatzea, energia-kontsumoa optimizatzeko eta barne- mailako joan-etorriak murrizteko moduan.
- Birziklatzeko eta konpostatzeko guneak jartzea, eremuaren barruan estrategikoki antolatuta.
- Dauden eremu funtzioaniztunak erabiltzea bideragarria ote den aztertzea, gehiago eraikitzea saihesteko.
- Ekitaldia zer sasotik egingo den, sasoi horretan ohikoa den eguraldira egokituko diren tokiak hautatzea (euritik babesteko guneak, itzal naturala eta abar).

NEURRI BERRITZAILEAK

Ingurumen-inpaktua txikiagotzea

- Azpiegitura berdeak (hala nola sabai berdeak, hiri-lorategiak edo leheneratutako natur eremuak) jartzeko aukera ematen duten lekuak hautatzea.
- Ekitaldia halako moldez planifikatzea, non ingurumen-onura gehigarriak sortuko baititu (adibidez, narriatutako eremuak leheneratzea edo habitatak sortzea).

Eremuaren erabilera eta mugikortasuna optimizatzea

- Ekitaldiaren kokapena hautatzean, kontuan hartzea ea aukera ematen duen bizikleta partekatutak edo ibilgailu elektrikoak erabiltzeko edo oinezkoentzako ibilbide seinaleztatuak jartzeko.

Parte-hartzea eta sentsibilizazioa

- Bertaratuak informatu eta sentsibilizatzea haien ekintzen ingurumen-inpaktuari buruz.
- Tokiko taldeek berdeguneak leheneratzen edo zaintzen parte hartzeko aukera izatea baloratzea.
- Tokiko komunitateak kokapena hautatzeko orduan eta ekitaldia baino lehen, bitartean eta gero ingurumena zaintzeko ekintzetan esku hartzeko aukera izatea baloratzea.
- Ingurumen-arloko heziketa- eta sentsibilizazio-esperientziak eskaintzea bertaratuei.
- Ekitaldia jasangarritasun-zigilu aitortuak dauzkaten tokietan egitea.

2. FASEA – Ekitaldia antolatzea

Fase honetan, ekitaldia diseinatuko da, edukiak programatuko dira, eta **premia materialak identifikatuko dira**, baita erosketak planifikatu ere.

Etapa honetan, era berean, marketin- eta komunikazio-mekanismoak diseinatzen dira, eta martxan jartzen, askotariko agenteen eskaria eta arreta lortzeko, **sentsibilizazio- eta prebentzio-estrategia** barne hartuta.

Lan-arloak:

Eremuaren diseinua

- Seinaleztapena, merchandising-a eta dekorazioa.
- Irisgarritasuna eta inklusioa.

Erosketak

- Materialak.
- Hornitzaileak.

Kontsumoa

- Ura

Hondakinen kudeaketa

- Hondakin motak eta kopurua aurreikustea.
- Behar diren baliabideak koordinatzea.
- Banaketa-sistema eta birziklatze-guneak.

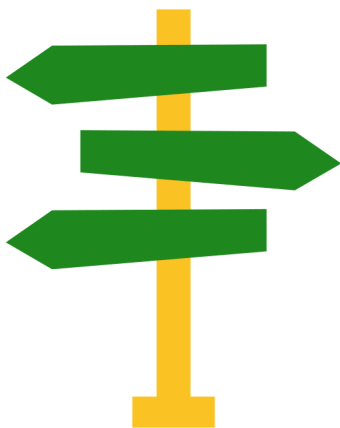
Komunikazioa eta sentsibilizazioa

- Bertaratuak informatzea eta kontzientziaztea ekitaldirako diseinatutako praktiken inguruan.

Eremuaren diseinua

Seinaleztapena eta irisgarritasuna

1. fasetik gatoz, eremua zehaztuta, azpiegitura argi eta kokapena hautatuta.

Hemendik aurrera, eremuko **seinaleztapena** diseinatu behar dugu, geure gain hartuz erreminta horrek helburu nagusiari laguntzeko erantzukizuna: hondakinak ondo kudeatzea bermatu behar da.

Halaber, funtsezkoa da ziurtatzea diseinatutako eremua bertaratu guztientzat inklusiboa eta irisgarria izango dela.

GUTXIENeko NEURRIAK

Hondakinen seinaleztapena eta materialak

- Argi eta garbi seinaleztatzea hondakin frakzioen edukiontziak edo edukiontzi-irlak: ontziak, papera/kartoia, beira, organikoa eta tabako-hondakinak. 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**
- Zigarrokinak biltzeko sistemak seinaleztatzea. 1093/2024 ED, 9. art. **Erref.: 7. AZ**
- Edalontzi berrerabilgarriak eta gordailua itzultzeko guneak seinaleztatzea. 1055/2022 ED, 7.6 art. **Erref.: 3. AZ**

Bilketa-guneen kokapen estrategikoa

- Edukiontziak igarobideetan eta kontsumo-guneetatik hurbil jartzea. Garrantzitsua da toki estrategikoetan zaborrontziak egotea eta edukiontzien irisgarritasuna kontuan hartzea, lan horretan aritzen diren ibilgailuek errazago bil ditzaten hondakinak. Erref.: 1055/2022 ED, 7 art. **Erref.: 3. AZ**
- Argi eta garbi adieraztea non lor daitekeen ontziratua gabeko edateko ura. Erref.: 1055/2022 **ED Erref.: 3. AZ**

Seinaleztapen irisgarri eta inklusiboa

- Seinaleztapen irisgarri eta inklusiboa erabiltzea, ikono ulergarriekin. Erref.: 7/2022 Legea; 10/2021 Legea. **Erref.: 9. AZ**

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

Materialak eta hondakinen kudeaketa

- Edukiontzia eta zaborrontzia estrategikoki antolatzea, igarobideetatik, cateringetatik eta atsedenlekuetatik hurbil.
- Ingurumenari buruzko informazioa ematen duten elementuak jartzea, birziklatzeko jarraipenak edo ekitaldia jasangarria izateko aholkuak emateko.
- Material berrerabilgarriak lehenestea karteletan, seinaleetan, merchandisingean (saihestu alferrikako merchandising-a) eta dekorazioan, beste edizio batzuetan erabiltzeko.
- Inprimatutako materialak eta apaingarriak ahalik eta gehien murriztea, alferrikako gehiegikeriak saihestuz.

NEURRI BERRITZAILEAK

Materialak eta hondakinen kudeaketa

- Seinaleztapen digitala edo interaktiboa ezartzea, kartel fisikoen erabilera murrizteko.
- Seinaleztapen mugikorra edo malgua ezartzea, beste toki batean kokatu ahal izateko, premien arabera, jendetzaren arabera edo ekitaldiaren antolaeran izandako aldaketan arabera.

Sentsibilizazioa

- Sentsibilizazio-gune tematikoak diseinatzea, seinaleek eta dekorazioak mezuak eman ditzaten hondakinak murriztu, bereizi eta birziklatzekoari buruz.
- Lantegi edo dinamika parte-hartzaileak diseinatzea, bertaratuek parte har dezaten elementu berrerabilgarriak edo birziklagarriak sortzen.
- Taula interaktiboak jartzea, bertaratuei erakusteko ekitaldiak zer inpaktu daukan hondakinen sorreran (birziklatutako, konpostatutako edo berrerabilitako hondakinen bolumena).

Erosketak

Hornitzaileak eta materialak

Sarritan, pentsatzen dugu, kontratazio bat denez, ez daukagula erantzukizunik emaitzaren gainean eta hornitzailea soilik dela erantzulea.

Alabaina, hornitzaile egokia hautatu aurretik, funtsezkoa da **hornitzaileak ebaluatzea**, eta gure esku dago, erabat, kontratazioak materialei buruzko irizpideak betetzen dituela ziurtatzea.

GUTXIENKO NEURRIAK

Behin erabiltzeko plastikoak desagerraraztea

- Behin erabiltzeko plastikoak saihestea, (EB) 2019/904 Zuzentarauak eta 7/2022 Legeak debekatzen baitituzte. **Erref.: 2. AZ**, hala nola lastotxoak, mahai-tresnak, plastikozko platerak, kotoi-zotzak, irabiagailuak eta abar.

Kontratazio berdea

- Kontratazio berdea aplikatu behar da (7/2022 Legea, 8. art.). **Erref.: 2. AZ**
 - Aitortutako ekoetiketak dauzkaten produktuak lehenestea (EU Ecolabel, FSC eta abar).
- Erabili ondoren birziklatu edo konpostatu daitezkeen materialak lehenestea. Lege-oinarria: 1055/2022 ED, **Erref.: 3. AZ**; 3/2023 ED, **Erref.: 6. AZ**

Hornitzaileekiko koordinazioa eta erantzukizuna

- Hornitzaileekin koordinatzea, alferrikako bilgarriak murrizteko eta bilgarriak berrerabiltzea sustatzeko. Lege-oinarria: 1/2025 Legea, 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**
- Inplikatzeko, eta erantzukizuna hornitzaileari soilik ez egozteko: amaierako emaitzak halabeharrez bete behar ditu ekitaldiaren ingurumen-estandarrek. Lege-oinarria: 7/2021 Legea, 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**

Catering jasangarria

- Ontzi berrerabilgarriak edo gordailu-itzulketako sistemak erabiltzen dituzten catering-enpresei eskatzea (bat etorrita 1055/2022 EDarekin). **Erref.: 3. AZ**

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

Hornitzaileak hautatzea

- Tokiko hornitzaileak lehenestea produktu galkorretarako eta zerbitzuetarako, garraioa murrizteko eta udalerriko ekonomiari laguntzeko.
- Enpresa txikien edo tokiko elkarten kontratazioa lehenestea (artisauak, boluntarioak...) *merchandising*-erako edo dekoraziorako.
- Ingurumen-ziurtagiriak edo jasangarritasun-politikak dauzkaten hornitzaileak hautatzea.
- Hornitzaileekin egiten diren kontratuetan jasangarritasun-irizpideak txertatzea (adibidez, IHOBE (2007), Kontratazio eta erosketa publiko berderako eskuliburu praktikoa (2010). EAEko Administrazio Publikoan ezartzeko ereduak eta adibideak).
- Alokairu- edo renting-zerbitzuak hautatzea (mahai-tresnak, altzariak, seinaleak eta abar), erosi beharrean, produktuak askotan erabiltzekoak direnean izan ezik.

Produktu eta material jasangarriak

- Ekoetiketa aitortuak (FSC, EU Ecolabel eta abar) edo antzeko sistemak dauzkaten produktuak lehenestea.
- Behin erabiltzeko plastikoak saihestea, aukera berrerabilgarri edo konpostagarriak hautatuz.
- Material berrerabilgarri edo birziklagarriak lehenestea, behin erabiltzekoen aurretik.
- Oso baliagarriak ez diren sustapen-opariak saihestea; esperientzia edo produktu iraunkorrak hautatzea.
- Bertaratuei botila edo ontzi berrerabilgarriak ekartzeko aukera ematea.

Logistika eta garraioa / ekonomia zirkularra

- Bilgarriak murriztea, hornitzaileei eskatuz produktuak ontziratatu gabe edo ontzi itzulgarrietan ekartzeko.
- Eskaerak zentralizatzea, garraioak murrizteko eta bilgarri-hondakin gutxiago sortzeko.

Tokiko eta sasoiko produktuak

- Tokiko eta sasoiko produktuak hautatzea, karbono-aztarna murrizteko.

Digitalizazioa eta paperaren murrizketa

- Inprimatutako materiala murriztea: fakturak eta dokumentazioa formatu digitalean eskatu hornitzaileei, inprimatuta beharrean.

NEURRI BERRITZAILEAK

Hornitzaile eta kontratu jasangarriak

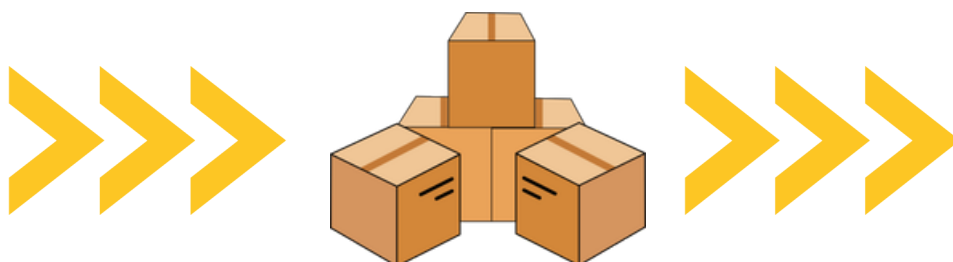
- Ekoberrikuntzako klausulak txertatzea hornitzaileen hautuan (adibidez, aparteko puntuak ematea hondakin birziklatuekin egindako materialak edo trazabilitate digitala eskaintzen dutenei).
- Kontratututako catering-zerbitzuetan elikagai-xahuketa murrizteko neurriak ezartzea.
- Ekipamendua alokatzeko sistema adimendunak erabiltzea, berrerabiltzeko eta itzultzeko logistika optimizatuarekin.

Produktu eta material jasangarriak

- Merchandising-aren erosketa berdea: ekitaldiko hondakinak produktu berri bihurtzen dituzten upcycling-enpresekin aliantzak egitea (adibidez, publizitate-oihalekin egindako motxilak).
- Garbiketa-produktuen erosketa berdea egitea eta ingurumen-inpaktu txikiko garbiketa-zerbitzu jasangarriak kontratatzea.
- Elikagai-soberakinak dohaintzan emateko sistema bat ezartzea, GKEekin edo elikagai-bankuekin lankidetzan arituz.
- Pizgarriak eskaintzea, bertaratuek beren mahai-tresna, poltsa eta botila berrerabilgarriak erabil ditzaten.

Logistika eta garraioa / ekonomia zirkularra

- Hornitzaileekin akordioak egitea, alderantzizko logistika-zerbitzua eman dezaten (bilgarriak eta materialak berreskuratu eta berrerabiltzea).
- Ekonomia zirkularreko elkarlaneko plataformak erabiltzea altzariak eta ekipamenduak alokatu edo trukatzeko.
- Ekitaldiko soberakinak (oihalak, egiturak, elikagaiak...) udalerrian bertan berreskuratzeko estrategia bat sortzea.
- Ekitaldiaren ondoren, ontzi itzulgarriak itzuli edo biltzeko modua koordinatzea hornitzaileekin.

Kontsumoa

Ura

Atal honetan, ur-kontsumoa planifikatu behar da, ziurtatzeko hornidura nahikoa, segurua eta jasangarria izango dela. Antolatzaileak garen heinean, geure ardura da iturriak, ur-banagailuak eta banaketa-sistemak hautatzea, horrek zuzenean laguntzen baitu gure ingurumen-helburuak betetzen.

GUTXIENeko NEURRIAK

Ur-guneen irisgarritasuna eta plangintza

- Ontziratutako gabeko edateko ura eskuratzeko aukera bermatzea bertaratu guztiei, iturrien edo ur-banagailuen bidez. 1055/2022 ED, 7. art. **Erref.: 3. AZ**
- Ur-banagailuen kokapena eta kopurua planifikatzea, kontsumoa optimizatzeko eta pertsona guztiei ura lortzen laguntzeko, baita mugikortasun murriztua dutenei ere. 10/2015 Legea. **Erref.: 5. AZ**

Ontziak erabili eta berreskuratzea

- Behin erabiltzeko ontziak saihestea, lehentasuna emanez gordailu-sistemadun edalontzi berrerabilgarriak, horiek berreskuratzea ziurtatzeko. 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**

Seinaleztapena eta sentsibilizazioa

- Ur-guneak argi eta garbi seinaleztatzea, kokapena adieraziz, eta erabilera arduratsua sustatzea. 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**
- Ur-kontsumo arduratsua sustatzea, bertaratuei informazioa emanez, alferrikako xahuketa saihesteko. 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

Instalazioen efizientzia

- Ur-xahuketa saihestea, iturri eta ureztatze-sistema efizienteen bidez.
- Iturriak jartzea, behin erabiltzeko botilak saihesteko.
- Emari gutxiko iturriak eta komunak erabiltzea, kontsumoa murrizteko, erosotasuna galarazi gabe.
- Gastronomia-ekitaldietan, sukaldeko tresneria garbitzeko guneak jartzea, ur-laster naturaletara ur zikinik ez isurtzeko.

Plangintza eta kontrola / Monitorizazioa

- Cateringetan edo zerbitzuetan ura aurrezteko jarduerak egiten dituzten hornitzaileak hautatzea.

Sentsibilizazioa, heziketa eta berrerabilpena

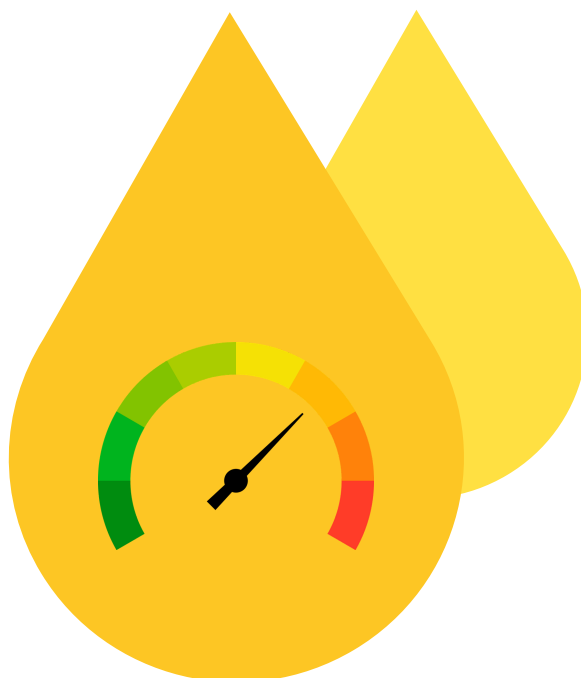
- Bertaratuak eta hornitzaileak ur-kontsumo arduratsuaren inguruan sentsibilizatzea.
- Kontzientziazio-kanpaina soilak sustatzea; adibidez, kartelak jartzea iturrietatik hurbil: "eskuak garbitu bitartean, itxi iturria".

NEURRI BERRITZAILEAK

Instalazioen efizientzia

- Kontsumo baxuko teknologiadun edo teknologia ekologikodun komun- eta iturri-instalazioak diseinatzea.
- Ura iragazteko eta garbiketan berrerabiltzeko sistemak txertatzea, isuriak murrizteko.
- Catering-eremuetan konketa komunak jartzea, ura kontsumitzen duten gune ugari egon ez daitezen.
- Benetan espero den jende kopurura egokitzea komunen eta iturrien kopurua, urik xahutu ez dadin instalazio gehiegi jartzeagatik.

Hondakinen kudeaketa

Aurreikuspena, baliabideak eta sistemak

Fase honetan, funtsezkoa da ekitaldian **zer hondakin mota eta zenbat** sortuko diren aurreikustea, haien kudeaketa ona planifikatzeko.

Behar diren baliabideak koordinatu behar dira, edukiontziak, langileak eta seinaleak kontuan hartuta, eta hondakinak bereizteko sistema eraginkor bat ezarri, bertaratu guztiek izan dezaten birziklatzeko aukera.

GUTXIENeko NEURRIAK

Hondakinen zenbatespena eta plangintza

- Ekitaldiaren arabera sor daitezkeen hondakinen kopurua zenbatatea eta frakzio motak identifikatzea (behin erabiltzeko plastikoak, elikagai-hondarrak eta eraikuntzako nahiz muntatze-laneko hondakinak), kudeaketa ona planifikatzeko. EB 2019/904 Zuzentaraua. **Erref.: 1. AZ**
- Edukiontzien kopurua dimentsionatzea, edukieraren eta jarduera motaren arabera.

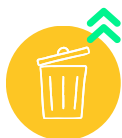
Gaikako bereizketa eta plastikoen murrizketa

- Gaikako bereizketa-sistemak eta bereizitako bilketa-gune irigarriak ezartzea. Edukiontziak, kuboak, zaborrontziak edo bilketa-sistemak bereizita jartzea, hondakin motaren arabera antolatuta (organikoa, ontziak, papera/kartoia, beira, tabako-hondakinak), ziurtatzeko bertaratu guztiek ikusiko dituztela eta haietara iritsi ahalko direla. 1093/2024 ED, 9. art. **Erref.: 7. AZ**
- Behin erabiltzeko plastikoak murriztea. Ontzi edo edalontzi berrerabilgarri edo konpostagarriak lehenestea, eta, edalontzi berrerabilgarriak gordailuarekin erabiltzekotan, edalontziak itzultzea eta berrerabiltzea bermatzeko mekanismoak ezartzea. 1055/2022 ED, 7.6 art. **Erref.: 3. AZ**
- Hondakin organikoa bilduko dela bermatzea; behintzat, gastronomia-ekitaldietan. 7/2022 ED **Erref.: 2. AZ**

Kudeaketa eragilea eta sentsibilizazioa

- Hondakinak kudeatzeko giza baliabideak eta baliabide materialak koordinatzea. Arduradunak izendatzea, edukiontziak kontrolatu eta husteko, seinaleak jartzeko, bilketa bereiziko guneak gainbegiratzeko eta ekitaldian hondakinen arloan sor daitezkeen gorabeherak artatzeko. 10/2021 Legea (EAE). **Erref.: 9. AZ**

- Bertaratuak hondakinen kudeaketa egokiaren inguruan sentsibilizatzea. Seinaleen, liburuxken edo zuzeneko komunikazioaren bidez informazioa ematea hondakinak bereizi eta botatzeko moduari buruz, parte-hartze aktibo eta arduratsua sustatzeko. EB 2019/904 Zuzentaraua; 1/2025 Legea, 9., 11. eta 12. art.
Erref.: 8. AZ

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

Edukiontzien plangintza

- Bilketa-gune guztiek modua ematea oinarrizko frakzioak (ontziak, papera/kartoia eta beira) bereizita biltzeko.
- Jarritako edukiontziak ondo antolatuta daudela ziurtatzea, ondo ikusi eta irisgarriak izan daitezen, bilketa-zerbitzuen logistikarako.

Seinaleztapen argia

- Edukiontzi guztietan kartel soilak erabiltzea, erraz ezagutzeko moduko kolore eta ikonoekin.
- Frakzio bakoitzean baimendutako hondakinen adibide bisualak jartzea.
- Seinale gehiago jartzea, jendetza biltzen den eremuetan.

Hondakinak jatorrian murrizteko soluzioak

- Edukiontzien egoera aldizka berrikusteko eta gainezka egitea saihesteko langileak izendatzea.
- Eremu kritikoak (food truck-ak, barrak, sarrerak) indartzea, beharrezkoa bada bilketa-gune gehigarriak jarrita.
- Aldi baterako biltegia txukun eta haizetik, euritik eta bandalismotik babestuta edukitzea.
- Baliabide batzuk gordeta edukitzea, hasiera batean aurreikusitako hondakin kopurua gainditzen bada erabiltzeko (hau da, aurreikusitako hornidura nahikoa ez denerako).

Ekonomia zirkularra

- Food truck-ei eta janaria nahiz edaria saltzen duten postuei eskatzea ontzi birziklagarri edo berrerabilgarriak erabiltzeko.
- Jarraibide argiak ematea, backstage-an hondakin mota bakoitza non utzi jakiteko.
- Hornitzaile bakoitzak sortuko dituen hondakinen zerrenda eskatzea, bilketa ondo planifikatzeko.

Garbiketa-zerbitzuarekiko koordinazioa

- Hondakinak biltzeko ordutegiak eta ibilbideak zehaztea, pilaketak saihesteko.
- Ireki aurretik, begiratu azkar bat egitea, bilketa-gune guztiak prest daudela ziurtatzeko.
- Komunikazio-kanal zuzen bat ezartzea antolatzaileen eta garbitzaileen artean.

Ebaluazioa eta hobekuntza etengabeak

- Ekitaldia bukatutakoan, sortutako hondakinak neurtzea, frakzioen arabera, eta amaierako txostena idaztea.
- Zer hobetuak identifikatzea, hurrengo ediziorako, eta hornitzaileekin partekatzea.
- Ekitaldiaren aldameneko eremuetan garbiketa areagotzea, sakabanatutako zaborrik gera ez dadin.
- Bilketa-zerbitzuak egindako garbiketa-proposamen proaktiboak saritu edo sustatzea.

NEURRI BERRITZAILEAK

Edukiontzien plangintza

- Edukiontzietan sentsoareak jartzea, betetze-mailak denbora errealean monitorizatzeko.
- Mapa digitalak erabiltzea, ekitaldian zehar adieraziko dutenak non dagoen biltzeko premia handiagoa.
- Hondakin-trinkogailuak jartzea bolumen handiagoko frakzioetarako (kartoia, ontziak).
- Irla ekologiko mugikorak jartzeko aukera aztertzea.

Hondakinak jatorrian murrizteko soluzioak

- “Behin erabiltzeko plastikorik gabeko ekitaldien” eredu bat ezartzea, aukera konpostagarri edo berrerabilgarriekin.
- Edalontzi berrerabilgarriak gordailu baten bidez itzultzeko sistemak txertatzea.
- Hornitzaileek produktuak bilgarririk gabe edo ontzi itzulgarrietan horni ditzaten sustatzea.

Ekonomia zirkularra

- Materialak (zura, oihalak, dekorazioak) berreskuratzeke gune bat sortzea, gero berrerabiltzeko.
- Tokiko entitateekin lankidetzan aritzea, soberakinak (bereziki, elikagai-soberakinak) dohaintzan emateko.
- Ekitaldiarekin zerikusia daukaten hondakin bereziak (food truck-etan edo gastronomia-lehiaketetan erabilitako olioak, jantziak konpontzeko lantegietan sobratutako ehunak, Repair Café guneko etxetresna elektriko txikiak...) uzteko edukiontzi espezifikoak jartzea.

Garbiketa-zerbitzuarekiko koordinazioa

- Sentsoareak eta mapa digitalak, bilketa-ibilbideak optimizatzeko.

Publikoaren ikusgaitasuna eta parte-hartzea

- Dinamika txikiak edo erronka kolektiboak antolatzea bereizketa hobetzeko.
- Une giltzarrietan "eko-gidariak" egotea, hezteko eta zalantzak argitzeko.

Ebaluazioa eta hobekuntza etengabeak

- Ekitaldiaren ostean, ingurumen-arloko emaitzak jasoko dituen txosten bisual bat argitaratzea.
- Sortutako hondakinak frakzioen arabera karakterizatzea eta txosten bat idaztea, hurrengo ekitaldietarako zer hobetu behar den jakiteko.
- Zer hobetuak identifikatzea, hurrengo ediziorako, eta hornitzaileekin partekatzea.

Komunikazioa eta sentsibilizazioa

Informatzea eta kontzientziaztea

Atal honetan, bertaratuak ekitaldirako diseinatutako praktika jasangarrien inguruan informatu eta kontzientziazteko egiten da lan. Funtsezkoa da lan hori egitea, **partaide** sentitu eta inplikatu daitezen eta **modu praktikoan ikas dezaten**.

Gure helburua da informazioak, jendearengana iristeaz gainera, **ekitaldi osoan bultza dezan jokaera arduratsuak** edukitzera.

GUTXIENKO NEURRIAK

Hondakinen prebentzioa eta kudeaketa

- Hondakinen prebentzioari eta ontzi berrerabilgarriari buruzko informazioa ematea, azpimarratuz zeinen garrantzitsua den behin erabiltzeko plastikorik ez erabiltzea. EB 2019/904 Zuzentaraua; 7/2022 Legea. **Erref.: 1. AZ**
- Gaikako bilketa-sistemen eta birziklatze-guneen berri ematea, argi eta garbi azalduta zer hondakin mota utzi behar den edukiontzi bakoitzean. 10/2021 Legea **Erref.: 9. AZ**
- Tabako-produktuen hondakinen kudeaketa ona sustatzea, adieraziz non dauden iragazkietarako eta horiei lotutako plastikoetarako edukiontzi espezifikoak. 1093/2024 ED, 9 art. **Erref.: 7. AZ**

Kontsumo arduratsua eta sentsibilizazioa

- Ur- eta elikagai-kontsumo arduratsuaren inguruan sentsibilizatzea, ontziratutako gabeko edateko ura hartzea eta elikagai-xahuketa murriztea sustatuz. 3/2023 ED, 10.5 art. **Erref.: 6. AZ**

Bertaratuen parte-hartzea eta jokaera

- Bertaratuek modu aktiboan parte har dezaten sustatzea, praktika jasangarrietan inplikatzera animatuz eta «kutsatzen duenak ordain dezala» printzipioa indartuz. 7/2021 Legea. **Erref.: 2. AZ**

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

Informazioa eta erreminta digitalak

- Erabilgarri dauden baliabide digitalak erabiltzea, mezu argiak emateko ekitaldian hondakinak ondo bereizteari buruz.
- Argi eta garbi adieraztea zer bilketa-gune egongo diren eta zer utz daitekeen edukiontzi bakoitzean.
- Ekitaldiko ingurumen-neurriak azaltzea, jendea informatuta irits dadin.

Esparruko seinaleztapena eta komunikazio sortzailea

- Argi eta garbi seinalatzea edukiontziak non dauden.
- Konoak, koloreak eta adibideak jartzea, hondakinak ondo bereiztea errazteko.
- Sarrera nagusietan seinaleak jartzea, birziklatze-guneen mapa batekin.

Mezuak eta publikoaren parte-hartzea

- Megafoniaz edo pantailen bidez gogorazpenak egitea, aldizka.
- Egitarauetan, txarteletan edo eskumuturrekoetan sentsibilizazio-mezu laburrak txertatzea.
- Jendetza handia biltzen den tokietan jendea gidatzeko laguntzaileak izendatzea.

Aitortza eta gardentasuna

- Hondakinen kudeaketa-arloan trebatzea ekitaldian lan egiten duten lantalde guztiak.
- Aurretiko prestakuntza labur bat eskaintzea, ziurtatzeko backstage-an eta eremu teknikoetan hondakinak ondo bereiziko dituztela.
- Ekitaldian hondakinak kudeatzeko jardunbide onei buruzko kartelak ikusgai jartzea salmenta-guneetan eta food truck-etan.

NEURRI BERRITZAILEAK

Informazioa eta erreminta digitalak

- QR kodeak sartzea seinaleetan eta material inprimatuetan, bideoetarako edo gida azkarretarako estekak emateko.
- Eduki interaktiboak eta ohiko galderak jasoko dituen microsite bat sortzea.

Esparruko seinaleztapena eta komunikazio sortzailea

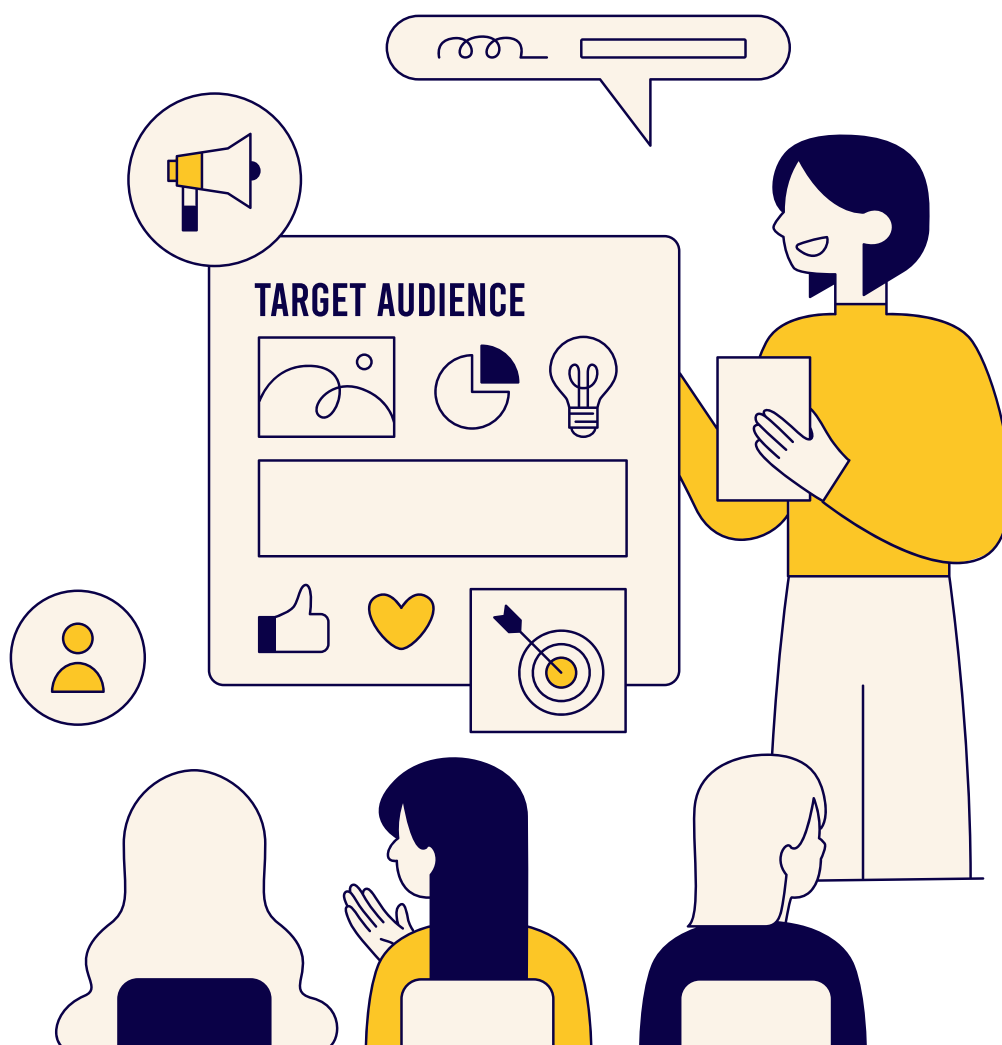
- Formatu grafiko erakargarrian diseinatzea ingurumenari buruzko mezuak.
- Material birziklatuekin egindako instalazio artistikoak sartzea.
- Lurraltera lotutako narratibak erabiltzea, sentsibilizazioa indartzeko.

Mezuak eta publikoaren parte-hartzea

- Erronka jasangarriak aktibatzea, parte-hartzea aktiboa izan dadin hondakinen bereizketa onean.
- Ekoaholkularitza-guneak" jartzea, langileek birziklapenari buruzko zalantzak argitzeko.
- Gune ludikoak sortzea, bereizketa jolas azkarren bidez azaltzeko.

Aitortza eta gardentasuna

- Ekitaldiaren ostean, ingurumen-arloko emaitzak jasoko dituen txosten bisual bat argitaratzea.
- Jendaurrean aitortza egitea jardunbide onetan nabarmendu diren hornitzaileei.
- Ekitaldian lortutako ingurumen-onurak erakustea taula irisgarri batean.

3. FASEA – Ekitaldia bera eta haren

Fase honetan, **ekitaldiaren ekoizpenarekin eta amaierako komunikazioarekin** lotutako zeregin guztiak biltzen dira. Hemen, **plangintzatik plangintza betetzera** igaroko gara.

Ekitaldi batean hobetzeko estrategiak ezarri nahi baditugu, garrantzitsua da **plangintza** egokia egitea; plangintza hori ekitaldia diseinatu eta planifikatzeko fasean garatzen da, eta ekitaldia gauzatu bitartean **ezartzen**.

Ingurumen-jasangarritasun handiagoa bermatzeko, funtsezkoa da plangintza egokia izatea; halere, ekitaldia martxan jartzen denean, ezinbestekoa da ziurtatzea **plangintzan zehaztutako jarduketak ondo ezartzen direla** eta hobetzeko ahal guztia aprobetxatzen dela, baita plangintzaren eraginkortasuna ebaluatzeko aurreikusi diren neurriak testatzea ere.

Halaber, ekitaldia egin bitartean, datuak biltzeko mekanismoak ezarri beharko dira, errazagoa izan dadin ekitaldiaren ingurumen-inpaktua monitorizatu eta kalkulatzeko.

Lan-arloak:

Jarraipen-estrategia

Datu-bilketa

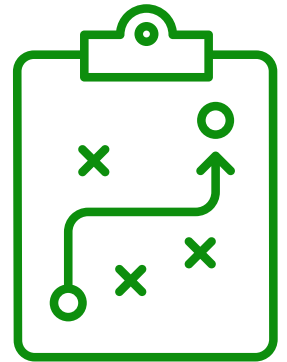
Estrategia aldatzea, emaitzen arabera

Jarraipen-estrategia

Ekitaldia bera eta haren jarraipena egitea

Etapa honetan, **egiaztatu** egiten da **planifikatutako jasagarritasun-neurri guztiak ondo aplikatuko** direla ekitaldiak iraun bitartean.

GUTXIENKO NEURRIAK

Ingurumen-neurriak aplikatzea eta haien jarraipena egitea

- In situ egiaztatzea planifikatutako ingurumen-neurri guztiak ondo aplikatzen ari direla ekitaldian zehar, barruan hartuta hondakinen kudeaketa, ur- eta energia-kontsumoa, mugikortasuna eta catering-zerbitzua. 7/2021 Legea. **Erref.: 4. AZ**

Hondakinen kudeaketa eta cateringa

- Begiz egiaztatzea edukiontziak ondo antolatuta daudela eta ondo erabiltzen direla, ziurtatzeko hondakinak ondo bereizten ari direla eta behin erabiltzeko plastikoei nahiz ontzi berrerabilgarrien erabilerari buruzko betebeharrak betetzen ari direla. 1055/2022 ED, 7.6 art. **Erref.: 3. AZ**
- Catering-zerbitzuan ezarritako neurriak betetzen ari diren gainbegiratzea, barruan sartuta mahai-tresna berrerabilgarri edo konpostagarrien erabilera eta sortutako hondakinen kudeaketa ona. 1055/2022 ED, 7.6 art. **Erref.: 3. AZ**

Uraren kudeaketa

- Ur- eta garbiketa-guneak ondo funtzionatzen ari direla egiaztatzea, ontziratutako gabeko ura eskuratzea eta ur-ihesik ez egotea bermatzeko. 3/2023 ED, 10.5 art. **Erref.: M.N.6.**

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

Komunikazioa ekitaldian

- Sustatzaileak hondakinak kudeatzeko arduradunekin koordinatzen direla eta zuzeneko hartu-emana dutela bermatzea (adibidez: «Edukiontzirik falta da?», «Material konpostagarriarekin arazorik egon da?», «Hondakinak ondo bereizten ari dira?»).
- Teknikariei eta hornitzaileei galderak egitea, egiaztatzeko ea ezarritako ingurumen- prozedurak betetzen ari diren.
- Ziurtatzea sustatzaileek badutela ekitaldiaren kudeaketarekin lotutako agenteen kontaktuz betetako agenda bat.

Checklist eragilea

- Checklist eragilea erabiltzea puntu kritiko guztiak berrikusteko: hondakinak, zarata, argiztapena, energia-kontsumoa, logistika, sarrerak eta abar.

NEURRI BERRITZAILEAK

Erreminta digitalak

- Denbora errealeko ikuskapen-erreminta digitalak erabiltzea: jarraipena egiteko app-ak, kontrol-taulak, gorabeheren berri emateko formulario azkarrak (edukiontzia beteta, ur-ihesa, argiztapen okerra...).
- Sentsore sinpleak jartzea, edukiontzien betetze-maila edo jende-fluxuak monitorizatzeko.

Ikuskapena eta parte-hartzea

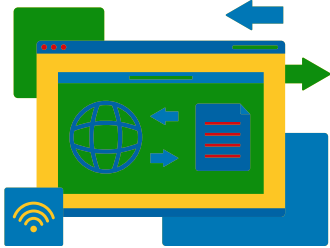
- Boluntarioz edo kontratatutako langilez osatutako "lantalde berde" txiki bat sortzea, puntu kritikoak gainbegiratzeko eta jendeari hondakinak ondo bereizten laguntzeko.
- Jasangarritasun-erronka bat antolatzea bertaratuentzat, honako hauek jasoko dituen taula soil baten bidez: zabor-poltsa sailkatuak, aurreztutako ur litroak, erabilitako material konpostagarria, hautemandako zer hobetuak...

Datu-bilketa

Ekitaldiabera eta haren jarraipena egitea

Mekanismoak ezarri behar dira, **informazio garrantzitsua** biltzeko hondakinei, baliabideen kontsumoari, mugikortasunari, parte-hartzeari eta beste ingurumen-adierazle batzuei buruz. Datuok **modua emango dute ekitaldiaren inpaktua** eta ezarritako **neurrien eraginkortasuna ebaluatzeko**.

GUTXIENKO NEURRIAK

Datu-bilketa eta ingurumen-adierazleak:

- Ekitaldian sortutako eta birziklatutako hondakinei eta ur- nahiz energia-kontsumoari buruzko oinarrizko datuak biltzea. 1055/2022 ED, 7. art. **Erref.: 3. AZ**
- Bertaratuen eta hornitzaileen kopurua erregistratzea, ingurumen-ratioak kalkulatzeko eta pertsona edo jarduera bakoitzeko inpaktu espezifikoak ebaluatzeko. 10/2021 Legea (EAE). **Erref.: 9. AZ**

Jarraipena

- Ikusitako ingurumen-gertakariak idatziz jasotzea, nahiz eta gutxenekoak izan (edukiontzia beteta, ur-ihesak, zaratak, jendez betetako eremuak, zapal dutako eremuak), neurri zuzentzaileak hartu ahal izateko. 1/2025 Legea, 9., 11. eta 12. art. **Erref.: 8. AZ**

Trazabilitatea

- Behin erabiltzeko plastikoei eta ontzi berrerabilgarriei buruzko araudiaren betetze- maila erregistratzea, ezarritako ekintza zuzentzaileen trazabilitatea eta ebidentziak jasota gera daitezen. 1055/2022 ED, 7.6 art. **Erref.: 3. AZ**

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

Baliabideen erregistroa

- Energia-kontsumoak banakatuta erregistratzea: sorgailua zenbat orduz erabili den, kanpo-baterien kontsumoa zein izan den, argien kontsumo puntuala zein izan zen...
- Ur-kontsumo xehatuak erregistratzea: garbiketarako erabilitako litroak, cateringarako erabilitako litroak, iturrietarako edo hidratatzeko erabilitako litroak...

Datuak bistaratzea

- Mugikortasun-fluxuak neurtzea, bertaratuak nola iristen diren behatuz (kotxez, bizikletaz, oinez...).

Materialak, hondakinak eta zirkularitatea

- Inkestak edo formularioak egitea, langileen eta bertaratuen pertzepzioaren berri izateko.
- Berrerabilitako materialei buruzko datuak erregistratzea: emandako eta itzultako edalontzi berrerabilgarrien kopurua, benetan bereizitako material konpostagarriaren ehunekoa.

Ingurunean eragindako inpaktua

- Lurzorua edo soropila ekitaldia baino lehen eta ondoren nola dagoen jasotzea, argazkiak aterata erreferentzia-gune berberetatik.
- Zarata-mailak neurtzea.

Pertzepzioa eta esperientzia

- Cateringeko kontsumoa kilotan erregistratzea, hala nola zerbitzatutako janaria, sobera geratutako janaria eta dohaintzan emandako janaria edo berriro aprobetxatutakoa.

NEURRI BERRITZAILEAK

Baliabideen erregistroa

- Edukiontzia adimendunak (smart bins) eta balantza integratuak, hondakinak denbora errealean neurtzeko.
- Energia- eta ur-kontagailu adimendunak (smart entxufeak, emari-neurgailu eramangarriak).
- Zarata jarraituak antzemateko sentsoreak, inpaktu akustikoari jarraipena egiteko.

Datuak bistaratzea

- Denbora errealeko aginte-mahaiak (dashboard), kontsumoak, hondakinak eta jende-fluxuak ikusteko.

Materialak, hondakinak eta zirkularitatea + Pertzepzioa eta esperientzia

- Analisi aurreratua edo adimen artifiziaia, patroiak identifikatzeko: goreneko kontsumo-uneak, hondakin gehiago sortu diren eremuak, jendetza handiagoa izan duten orduak.

Ingurunean eragindako inpaktua

- Zarata jarraituak antzemateko sentsoreak, inpaktu akustikoari jarraipena egiteko.
- Denbora errealeko aginte-mahaiak (dashboard), ingurunean eragindako inpaktuak ikusteko

Estrategia aldatzea, emaitzen arabera

Ekitaldia bera eta haren jarraipena egitea

Bildutako datuak eta egindako **behaketak** oinarri, **ekintzak** eta **protokoloak denbora errealean doitzen dira**, horiek hobetzeko.

GUTXIENKO NEURRIAK

- Nonbaiten jendetza dagoela hautematen bada, edukiontziak edo ur-guneak birkokatzea.
- Langileen edo boluntarioen kopurua doitzea, benetako jendetzaren arabera.
- Garbiketa/edukiontziak areagotzea, hondakin gehien dauzkaten eremuetan.
- Garbiketa-taldearekin denbora errealeko komunikazioa bermatzea.
- Kontuan hartutako erreserba-baliabideak eskura edukitzea, ekitaldian sortzen diren benetako premien arabera erabiltzeko.

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

- Jarritako seinaleak eguneratzea, ekitaldian ikusitako aldaketen arabera.
- Boluntarioak denbora errealean berrantolatzea, jende gehien duten eremuetara joan daitezen.
- Bereizita bildutako frakzioen osaera zuzena dela begiratzea, helmugako instalazioetara bidali aurretik; halaber, hondakin ezegokiak edo errefusa gutxienekoak direla egiaztatzea.
- Aire zabaleko ekitaldietan, kontingentzia-plan bat edukitzea, ekitaldia eta baliabideak eguraldi-aldaketetara egokitzeko.

NEURRI BERRITZAILEAK

- Bertaratuei denbora errealean ematea informazioa ekitaldian izandako aldaketei edo egoera larriei buruz, erabilgarri dauden bitartekoak erabilita.
- Ingurumenaren arloko komunikazio- eta heziketa-estrategia doitzea ekitaldian bertan, denbora errealean bildutako datuen arabera.

4. FASEA – Desmuntatze-lana, itxiera eta

Fase honetan, instalatutako guztia desmuntatzen da, betiere eremua ahalik eta ondoen uzten saiatuz eta eragindako inpaktua murriztuz. **Lagatako baliabide** guztiak **itzuli** behar dira, eta **hondakinak ondo bereizten** direla bermatu, ondo kudeatzen laguntzeko. Gainera, funtsezkoa da **eragindako inpaktua neurtzea**, bildutako datuetatik abiatuta, horrek bidea jarriko baitu, batetik, ezarritako ekintzak eraginkorrak izan diren ebaluatzeko eta, bestetik, etorkizuneko prozesuak etengabe hobetzekoari begirako informazio baliagarria sortzeko.

Lan-arloak:

Hondakinen bereizketa

Desmuntatze-lana

Erregistroa eta ebaluazioa

Hondakinen bereizketa

Desmuntatze-lana, itxiera eta ebaluazioa

Sortutako hondakinak berrikusi eta ondo **kudeatzea**, ondo **bereizi** eta **birziklatzea** bermatzeko.

GUTXIENeko NEURRIAK

- Edukiontzia guztiak hustea eta hondakinak kudeatzaile baimenduei ematea, frakzio bakoitzaren arabera (organikoa, ontziak, papera/kartoia, beira). 1055/2022 ED **Erref.: 3. AZ**
- Hondakin arriskutsuak edo espezifikoak (pilak, olioak, elektronikoak) bereiztea eta ondo kudeatzea. 07/2022 Legea **Erref.: 2. AZ**
- Ekitaldiaren eremuan hondakin sakabanaturik geratu ez dela egiaztatzea. 07/2021 Legea. **Erref.: 4. AZ**

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

- Ekitaldiko hondakin-edukiontzia guztiak ondo berrikusi eta hustea, ziurtatzeko frakzio bakoitza dagokion kudeatzaile baimenduarengana iritsiko dela (organikoa, ontziak, papera/kartoia, beira, tabako-hondakinak), hondakin ezegokirik edo errefusik gabe.
- Hondakin arriskutsu edo espezifikoak (pilak, olioak, hondakin elektronikoak) bereiztea eta kudeatzaile espezializatuei ematea.
- Ekitaldiaren eremuan sakabanatutako hondakinak biltzea, ingurunea ez kutsatzeko.
- Bilketa-sistemak instalazio berezietan garbitzea, ingurunea eta ur-laster naturalak ez kutsatzeko.

NEURRI BERRITZAILEAK

- Ekitaldiaren amaieran bilketa-gune bat ezartzea, jendeak elementu berrerabilgarriak itzuli ahal izan ditzan (edalontziak, botilak, mahai-tresnak).
- Ekitaldian sortutako hondakinen trazabilitatea bermatzea, bildutako kopuruak frakzioen eta helmugen arabera erregistratuz.
- Herritarrak kontzientziatzeko neurri gisa, hondakin-bilketari buruzko datuen berri ematea parte-hartzaileei (bereziki, elikagai-xahuketaren datuak).

Desmuntatze-lana

Desmuntatze-lana, itxiera eta ebaluazioa

Ekitaldia modu ordenatuan desmuntatzea, materialak berrerabiltzeko eta eremuaren gaineko inpaktua murrizteko.

GUTXIENeko NEURRIAK

- Ekitaldiaren eremuan jarritako instalazio, egitura eta altzari guztiak kentzea. 7/2021 Legea. **Erref.: 4. AZ**
- Lurzoruan materialik ahaztu ez dela eta ageriko kalterik egin ez dela egiaztatzea. 10/2015 Legea (EAE). **Erref.: 5. AZ**
- Material berrerabilgarriak ondo biltegitratzen direla ziurtatzea, etorkizunean erabiltzeko, eta hondakinak ondo bereizi eta kudeatu direla egiaztatzea. 1055/2022 ED, 7.6 art.; 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ / 3. AZ**
- Zerbitzuaren hornitzaileei eskatzea ondo kudeatzeko haien jardueraren ondoriozko hondakinak. 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

- Desmuntatze-lana modu ordenatuan planifikatzea, egiturak eta materialak (eszenatokiak, altzariak, dekorazioa) berrerabili ahal izatea lehenetsiz.
- Ekitaldiaren eremuan, ingurunean eta perimetroan hondakinik, ahaztutako materialik edo kalterik ez dagoela egiaztatzea.
- Material berrerabilgarriak eta birziklatu edo botako direnak bereiztea, gero errazago kudeatzeko.
- Botako diren altzariak edo elikagai-soberakinak dohaintzan emateko aukera aztertzea.

NEURRI BERRITZAILEAK

- Aldi baterako egiturak altzari edo marketineko kit bihurtzea, etorkizuneko ekitaldietarako.
- Desmuntatze-lana digitalki erregistratzea, app-en edo argazki geolokalizatuen bidez, ekitaldiaren eremuaren aurreko eta amaierako egoerak dokumentatzeko.
- Herritarrak eta tokiko elkarteak inplikatzeko ekitaldiaren ondoren sortu ahal izan den zabor sakabanatua biltzeko lanetan.

Erregistroa eta ebaluazioa

Desmuntatze-lana, itxiera eta ebaluazioa

Emailtzak **erregistratu** eta **aztertzea**, **ikasteko**, **hobetzeko** eta etorkizuneko edizioetan inpaktua murrizteko.

GUTXIENeko NEURRIAK

- Guztira sortutako hondakinak eta haien amaierako helmuga erregistratzea. 1055/2022 ED, 7. art. **Erref.: 3. AZ**
- Desmuntatze-lanean ingurumen-arloan izandako gertakariak dokumentatzea. 1/2025 Legea, 9., 11. eta 12. art. **Erref.: 8. AZ**
- Oinarrizko ebaluazio-txosten bat egitea, emailtzak eta hasierako plangintza alderatzeko. 7/2021 Legea; 10/2021 Legea (EAE). **Erref.: 2. AZ / 9. AZ**

GOMENDATUTAKO NEURRIAK

- Lantaldeak (boluntarioak, hornitzaileak, langileak) ezarritako neurrien eraginkortasunari buruz daukan iritzia jasotzea.

NEURRI BERRITZAILEAK

- Bertaratuen iritzia integratzea, ingurumen-inpaktuaren gaineko pertzepzioa ebaluatze inkesta azkarren bidez.
- Ondorioak idaztea, ekitaldiko fase bakoitza zer hobetuekin lotuz, hurrengo ediziora begira, eta hondakinak murrizteko edo logistika hobetzeko ideia sortzaileak jasotzea.

BENETAKO ERREFERENTZIEN EREDUAK

SUKALKI EGUNA, MUNGIA 2024

2024ko uztailaren 7an, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Mungiako Udalak hondakinen gaikako bilketa sustatu zuten Sukalki Egunean.

Arantza Atutxa y Alaitz Erkoreka en la rueda de prensa

Hondakin motaren arabera bereizitako poltsa sortak banatu ziren, eta informazio-karpa bat jarri zen, bertaratutak sentsibilizatzeko jolasekin eta dibulgazio-materialarekin. Sare Berdeak aliantzako boluntarioek banaketan eta orientazioan lagundu zuten; hala, ospakizun gastronomikoa eta ingurumen-kudeaketa arduratsua uztartu zituzten.

[Informazio gehiago hemen](#)

IBILALDIA, GERNIKA-LUMO

Hainbat ekitaldi jendetsutan, Erronka Garbia! proiektua aplikatu da (Bizkaiko Foru Aldundiak eta Eusko Jaurlaritzak sustatzen dute), hala nola Ibilaldian, zertarako-eta antolaketan ingurumen-praktikak txertatzeko:

- Euskarri eta material berrerabilgarriak eta ingurumen-irizpideak hautatu dituzte txosnetarako edo aldi baterako azpiegituretarako.
- Jasangarritasun-irizpideak betetzen eta hondakinak murrizten laguntzen duten lanabesak lehenetsi dituzte.

ERRONKA GARBIA

EKITALDI EVENTO

JASANGARRIA INGURUMENERAKO
AMBIENTALMENTE SOSTENIBLE

[Informazio gehiago hemen](#)

“JAI GARBIEEN ALDE” KANPAINA

Tokiko elkarte ekologista batzuek (hala nola Ola Sin Plástico, Bizi Slow eta Sare Berdeak egitasmoek) kanpaina aktiboak bultzatu dituzte lurraldeko zenbait herritako jaietan, herritarrei jakinarazteko jaietan edukiontzia non dauden eta hondakinak nola bereizi behar diren.

Kanpaina proiektu pilotu gisa aplikatu da, erakundeek laguntzarekin, gune garbien ikusgaitasuna eta kontzientziazioa areagotzeko.

[Informazio gehiago hemen](#)

BILBOKO UDALAK 2025EKO SAN TOMASETAN ABIARAZITAKO EKINTZAK

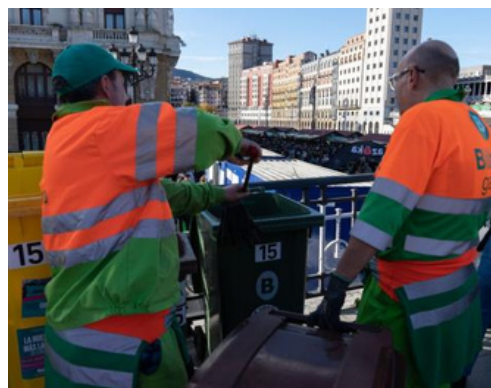
Bilboko Udalak operatibo berezi bat diseinatzen du urtero San Tomas azokarako. 2025eko edizioan, txanda eta ekintza espezifikoak planifikatu dira. Garapen Jasangarrirako Helburuekin bat egingo zuen ekitaldi jasangarriagoa bermatzeko helburuz.

Hona hemen ezarritako neurri nagusiak:

Operatiboak 157 pertsona biltzen ditu, hainbat txandatan banatuta. Halaber, sei informatzailek hondakinak ondo bereizteko aholku ematen diete postuetan eta txosnetan dabiltzanei, eta bildutako frakzioen kalitatea gainbegiratzen dute, hondakin ezegokiak edo errefusa detektatzeko eta edukiontzien betetze-maila kontrolatzeko

Bereizitako 475 edukiontzi eta kubo jartzen dituzte: 106 hondakin organikorako, 86 ontzietarako, 95 papera/kartoirako, 161 beirarako, 24 oliorako eta 3 errauts beroetarako, sorlekutik beretik bereiz daitezzen.

Bestetik, lurreko hondakinen gaikako bilketak egiten dira, eskuz, makinak sartu aurretik, eta babes-sareak jartzen dira tsasadarrean, itsasontzi bidezko garbiketa-zerbitzua osatzeko.

2024an, 77 tona hondakin bildu ziren, horien % 90,43 gaikako bilketaren bidez; 2023an, gaikako bilketak hondakinen % 84,49ri eragin zien, eta horrek berretsi egiten du ezarritako neurriei esker jatorriko bereizketa pixkaka hobera egiten ari dela.

[Informazio gehiago hemen](#)

BERDEAGO AZOKA

Berdeago azoka Landako Gunean egiten zen (Durango), urtero, eta jasangarritasunaren inguruan elkartzen zituen enpresak, entitateak eta herritarrak. Berdeago Energy lerroak hartzaile zituen, besteak beste, ekonomia zirkularraren, energia-efizientziaren, mugikortasun jasangarriaren eta eraikuntza jasangarriaren arloetako profesionalak, eta networking-a eta aukera sektorialak sustatzen zituen.

Modu osagarrian, Berdeago Nature lerroa publiko orokorrari zuzentzen zitzaion, eta kontsumo arduratsua sustatzen zuen hurbileko elikadura ekologikoaren, moda jasangarriaren eta gizarte-ekonomiaren eremuetan. Azokak erakusketa-guneak, dibulgazio-jarduerak eta erakundeen lankidetzak integratu zituen, eta ingurumen-arloan sentsibilizatzeko eta ekimenak dinamizatzeko ingurune gisa finkatu zen.

[Informazio gehiago hemen](#)

EDALONTZI BERRERABILGARRIAK BIZKAIA ARENAKO KONTZERTUETAN

Bizkaia Arenak edalontzi berrerabilgarrien sistema bat ezarri zuen kontzertuetan, hondakinak murrizteko eta kontsumo arduratsua sustatzeko xedez, bat etorrita Bilbao Exhibition Centrek 2030 Agendarekin daukan konpromisoarekin. Proba pilotu bat egin ondoren, hamar diseinu banatu ziren, euro bateko gordailu itzulgarri batekin, edalontziok berrerabiltzea sustatzeko.

Edalontziak polipropileno gogorrez eginda daude, eta bi formatu dauzkate; bada, erabilerak oso ugariak izan daitezke. Iruña Taldeak koordinatu zuen egitasmoa, aire zabaleko ekitaldietan kudeaketa arduratsua areagotzeko asmoz (egitasmoa esparruko jasangarritasun-estrategian sartuta dago, eta bat dator Net Zero Carbon Events egitasmoarekin).

[Informazio gehiago hemen](#)

ERANSKINA: EBALUAZIO-SISTEMA

HELBURUA

Ebaluazio honen helburua da laguntzea gida zuen ekitaldietan ezartzen. Kontua ez da notak jartzea edota beste entitate antolatzaile batzuekin alderatzea, baizik eta urratsez urrats berrikustea zer ekintza aplika ditzakezuen eta, era berean, hausnartzea erabaki bakoitzak eragiten duen inpaktuari buruz. Askotan, uste baino askoz ere gehiago eta gehiagotan betetzen dugu gidan jasotakoa, baina ez gara horren jakitun izaten, besterik gabe, ez dugulako gure jarduna neurtzen.

Erreminta hau zer hobetuak bilatzeko eta modu sortzailean pentsatzeko lagungarria izatea nahi dugu. Izan ere, zenbaitetan, guri ez dagozkigula diruditen alderdiak funtsezko gako bihurtzen dira. Hala, helburu nagusia da gure ekitaldien inpaktua ahalik eta gehien murriztea eta, era berean, prozesu bakoitzaren diseinutik heltzea misio horri, modu aktiboan inplikaturaz erabaki bakoitzean.

NOLA ERABILI

Garrantzitsua da gida eskuan dugula diseinatzea ekitaldia, baina uste dugu fase bakoitza bukatutakoan egin behar dela ebaluazioa, amaierako hausnarketa batekin osatuta. Lau faseak ebaluatuko ditugu, fase bakoitzeko askotariko atalen barruan dauden kategorien arabera.

Neurriak ebaluatzeko formatua erraza da: Taula bat izango dugu lan-ildo bakoitzeko, bi ataletan zatituta.

Lehenengo atalean, “tick” batekin markatuko dugu neurrien betetze-maila, objektiboki baloratuz zer egin den eta zer ez.

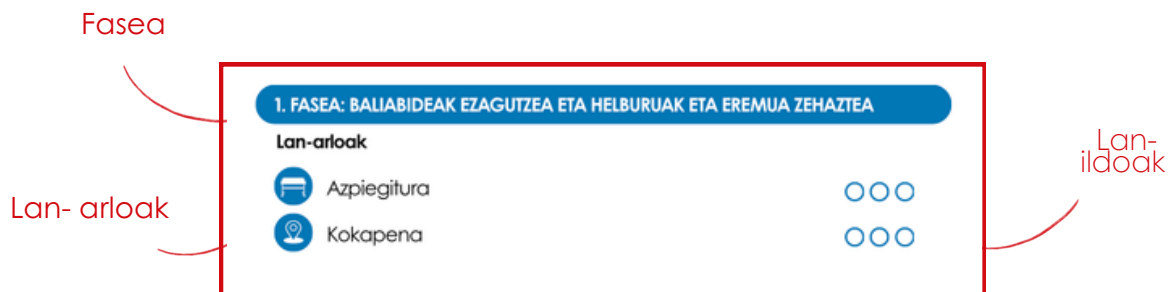
Bigarren atala gogoetatsuagoa da, eta, hain zuzen ere, atal horrek lagunduko digu hobetzen. Egindakoa identifikatu eta gero, bi eremu aurkituko ditugu, ondorioak idaztekoa bata, eta hurrengo ekitaldietara begira hobetzeko daudenak jasotzekoa bestea.

Gida hau askotariko ekitaldietara zuzenduta dago, eta, beraz, lan-arlo guztiak ez dira izango aplikagarriak edo beharrezkoak guztietarako. Horrelakoetan, ez da zertan atal hori bete.

Neurri batzuk ebaluatzeko, baliagarria izan daiteke iritzia eskatzea bertaratuei edo lau faseetakoren batean parte hartu duen edozein agente giltzarriri.

Ebaluazio honetan bildutako informazio guztiak balioko digu etorkizuneko edizioak hobetzeko. Beste edizio bat diseinatzen hasi aurretik, aurrekoaren ebaluazioa arretaz irakurtzea gomendatzen dugu.

IKUSPEGI OROKORRA

Lan-ildo bakoitzaren ebaluazioa dagokion taulan bete ostean, behin argi edukita zer egin dugun eta zer dagoen hobetzeko, ondorioa modu bisualean aurkeztu behar dugu, koloreak erabiliz, ulerterrazagoa izan dadin. Lan-ildoak honela markatuko ditugu, betetze-mailaren arabera:

- Ez dugu ildo honetan lan egin / Ez da nire ekitaldian aplikat
- Oro har, ildo honen emaitzak oso onak izan dira, eta neurri berritzaileak txertatu ditugu.
- Oro har, gomendatutako neurriak bete ditugu lan-ildo honetan.
- Ildo honetan, gutxieneko neurriak baino ez ditugu bete. Etorkizuneko edizioetarako zer hobetuak identifikatu ditugu.

1. FASEA: BALIABIDEAK EZAGUTZEA ETA HELBURUAK ETA EREMUA ZEHAZTEA

Lan-arloak

- Baliabideak ezagutzea
- Helburuak
- Azpiegitura ○○○
- Kokapena ○○○

2. FASEA: EKITALDIA ANTOLATZEA

Lan-arloak

- Eremuaren diseinua ○○
- Erosketak ○○○○○
- Kontsumoa ○○○
- Hondakinen kudeaketa ○○○○○○○
- Komunikazioa eta sentsibilizazioa ○○○○○

3. FASEA: Ekitaldia bera eta haren jarraipena egitea

Lan-arloak

- Jarraipen-estrategia ○○
- Datu-bilketa ○○○○○
- Estrategia aldatzea, emaitzen arabera ○

4. FASEA: DESMUNTATZE-LANA, ITXIERA ETA EBALUAZIOA

Lan-arloak

- Hondakinen bereizketa ○
- Desmuntatze-lana ○
- Erregistroa eta ebaluazioa ○

Gutxieneko neurriak

Azpiegituren plangintza eta dimentsionamendua

- ☐ Tokian dagoeneko badauden azpiegiturak erabil daitezten lehenestea berriak erosi aurretik, baliabide gutxiago kontsumitzeko eta hondakin gutxiago sortzeko. 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**
- ☐ Azpiegitura iragankorra erosi edo alokatzeko beharra dimentsionatzea, ziurtatzeko behar-beharrezkoa dela eta gaindimentsionamenduak saihesteko. 10/2021 Legea (EAE). **Erref.: 9. AZ**

Materialen eta ekipamenduen hautua eta efizientzia

- ☐ Egitura eta material berrerabilgarriak edo iraunkorrak hautatzea, etorkizuneko ekitaldietan erabil daitezten lehenetsiz, ekonomia zirkularra sustatzeko eta hondakinak murrizteko. 1055/2022 ED, 7. art. **Erref.: 3. AZ**
- ☐ Ekipamendu elektriko, argiztapen, soinu, sorgailu eta komun efizienteak aukeratzea, gaindimentsionamenduak saihestuz, kontsumo kontrolatua bermatzeko eta segurtasun nahiz jasangarritasun-irizpideak betetzeko. 1055/2022 ED, 7. art. **Erref.: 3. AZ**
- ☐ Altzari funtzional eta seguruak erabiltzea, gehiegikeriak saihestuz, muntatze-lanak seguruak izatea ziurtatuz eta elementu berrerabilgarri edo iraunkorrak lehenetsiz. 112/2012 Dekretua. **Erref.: 10. AZ**

Logistika eta muntatze-lana

- ☐ Muntatze- eta desmuntatze-lanetan baliabideen kontsumoa murriztea, garraioa eta logistika optimizatuz eta hondakinak alferrik sortzea saihestuz. 10/2021 Legea (EAE). **Erref.: 9. AZ**

Ondorioak

Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Azpiegiturak eta materialak	☐ Azpiegitura berrerabilgarriak eta modularrak lehenestea, askotariko ekitaldi motetarako moldagarriak. ☐ Ingurumen-inpaktu txikiko materialak hautatzea, kontuan hartuta iraunkortasuna, jatorria, fabrikazio mota eta garraioa. ☐ Material birziklatu edo birziklagarriekin egindako hesiak, zintak edo itxiturak erabiltzea. ☐ Material birziklatu edo birziklagarriekin fabrikatutako komunak hautatzea, ur-kontsumo baxukoak; halaber, argi efizienteak aukeratzea. ☐ Funtzio anitzeko altzariak hautatzea, pilagarriak edo tolesgarriak, sendoak eta alferrikako bilgarririk gabeak. ☐ Dekorazio-elementu eta altzari iraunkorrak, birziklatuak, birziklagarriak edo berrerabilgarriak hautatzea, ahal den guztietan. ☐ Egunez egiten diren muntatze-lanetan argi naturala aprobetxatzea, argi artifizialen erabilera murrizteko.	☐ 3D-ko inprimatzea erabiltzea, plastiko birziklatuekin, seinaleak, pieza osagarriak edo aldi baterako altzariak egiteko. ☐ Biomaterial biziak erabiltzea (hala nola mizelioa), egitura iragankorrak guztiz biodegradagarriak izan daitezzen. ☐ Azpiegitura modular aurreratuak erabiltzea, sentsoredunak edo plug and-play sistemadunak. ☐ Tokiko ekitaldien artean azpiegiturak partekatzeko akordioak sinatzea. ☐ Altzariak eta dekorazioa diseinatzean produktuaren bizi-ziklo osoa kontuan hartzea. ☐ Material birziklatu edo birziklagarriekin egindako azpiegiturak sartzea (zur berrerabilia, banbua, plastiko birziklatuzko taulak). ☐ Hesi/zinta biodegradagarriak erabiltzea. ☐ Eremuak landareen bidez edo dekorazio-elementu jasagarrien bidez mugatzea.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
Muntatze-lanen kudeaketa arduratsua eta azpiegitura digitalaren erabilera	☐ Lurzoruari eta natur inguruneari kalterik ez egiteko moduan planifikatzea muntatze- eta desmuntatze-lanak. ☐ Materialen garraioa, biltegiatzea eta berrerabilpena erraztea, diseinu modular eta pilagarrien bidez.	☐ Pizgarri jasangarrien sistemak ezartzea, puntuak edo ordainsariak eskainiz birziklatzen duten, garraio jasangarria erabiltzen duten edo ingurumen-arloko ekintzetan parte hartzen duten bertaratuei. ☐ Inguruko taldeak inplikatzeko muntatze- eta desmuntatze lan arduratsuetan, boluntarioen edo heziketa lantegien bidez. ☐ Erabilitako azpiegituraren ingurumen-aztarna neurtu eta horren berri ematea, etorkizuneko edizioak hobetzeko.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
Sentsibilizazioa, parte-hartzea eta gardentasuna	☐ Bertaratuak informatu eta sentsibilizatzea, azpiegiturak eta baliabideak ondo erabiltzeko eta praktika jasangarriak egiteko.	☐ Pizgarri jasangarrien sistemak ezartzea, puntuak edo ordainsariak eskainiz birziklatzen duten, garraio jasangarria erabiltzen duten edo ingurumen-arloko ekintzetan parte hartzen duten bertaratuei. ☐ Inguruko taldeak inplikatzeko muntatze- eta desmuntatze lan arduratsuetan, boluntarioen edo heziketa lantegien bidez. ☐ Erabilitako azpiegituraren ingurumen-aztarna neurtu eta horren berri ematea, etorkizuneko edizioak hobetzeko.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Gutxieneko neurriak

- ☐ Oinarrizko azpiegiturak (elektrizitatea, ura, komunak) dauzkaten tokiak hautatzea, aldi baterako instalazioak saihesteko. 7/2021 Legea, 3. art. **Erref.: 4. AZ**
- ☐ Balio ekologiko handiko eremuak, habitat sentikorrak edo espezie babestuak dauzkatenak saihestea. 10/2021 Legea. **Erref.: 9. AZ**
- ☐ Okupatutako azalera minimizatzea eta barne-ibilbideak planifikatzea, ibilgailuen joan-etorriak eta ekipamenduak murrizteko eta alferrikako inpaktuak saihesteko. 112/2012 Dekretua. **Erref.: 10. AZ**

Ondorioak

Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
	☐ Ikuspegi ekologikotik sentikorra edo hauskorra den eremurik ukituko ez duten tokiak hautatzea. ☐ Balio ekologiko handiko eremuak edo habitat kritikoak saihestea. ☐ Aldi baterako berdeguneak planifikatzea, lurzorua okupazioa konpentsatzeko. ☐ Hesi naturalak edo landareak jartzea higadura edo zarata murrizteko.	☐ Azpiegitura berdeak (hala nola sabai berdeak, hiri lorategiak edo leheneratutako natur eremuak) jartzeko aukera ematen duten lekuak hautatzea. ☐ Ekitaldia halako moldez planifikatzea, non ingurumen-onura gehigarriak sortuko baititu (adibidez, narriatutako eremuak leheneratzea edo habitatak sortzea).
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak
	☐ Konektagarritasun oneko tokiak hautatzea (garraio publikoa, oinezkoentzako ibilbideak edo bidegorriak). ☐ Garraio partekatuaren edo lantzaderen erabilera sustatzea. ☐ Ibilbide seguru eta seinaleztatuak jartzea oinezkoentzat eta txirrindularientzat. ☐ Hala badagokio, denbora errealean transmititzeko aukera eskaintzea, bertaratuen garraio-premia murrizteko.
Ondorioak	
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak	

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Eremuaren erabilera eta mugikortasuna optimizatzea	☐ Ekitaldiaren antolamendua diseinatzea, energia kontsumoa optimizatzeko eta barne-mailako joan etorriak murrizteko moduan. ☐ Birziklatzeko eta konpostatzeko guneak jartzea, eremuaren barruan estrategikoki antolatuta. ☐ Dauden eremu funtzioaniztunak erabiltzea bideragarria ote den aztertzea, gehiago eraikitzea saihesteko. ☐ Ekitaldia zer sasoitan egingo den, sasoi horretan ohikoa den eguraldira egokituko diren tokiak hautatzea (euritik babesteko guneak, itzal naturala eta abar).	☐ Ekitaldiaren kokapena hautatzean, kontuan hartzea ea aukera ematen duen bizikleta partekatua edo ibilgailu elektrikoak erabiltzeko edo oinezkoentzako ibilbide seinaleztatuak jartzeko.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Neurri berritzaileak
 Parte-hartzea eta sentsibilizazioa	☐ Bertaratuak informatu eta sentsibilizatzea haien ekintzen ingurumen-inpaktuari buruz. ☐ Tokiko taldeek berdeguneak leheneratzen edo zaintzen parte hartzeko aukera izatea baloratzea. ☐ Tokiko komunitateak kokapena hautatzeko orduan eta ekitaldia baino lehen, bitartean eta gero ingurumena zaintzeko ekintzetan esku hartzeko aukera izatea baloratzea. ☐ Ingurumen-arloko heziketa- eta sentsibilizazio-esperientziak eskaintzea bertaratuei. ☐ Ekitaldia jasangarritasun-zigilu aitortuak dauzkaten tokietan egitea.
Ondorioak	
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak	

Eremuaren diseinua: seinaleztapena eta irisgarritasuna

Gutxieneko neurriak

Hondakinen seinaleztapena eta materialak

- ☐ Argi eta garbi seinaleztatzea hondakin frakzioen edukiontziak edo edukiontzi-irlak: ontziak, papera/kartoia, beira, organikoa eta tabako-hondakinak. 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**
- ☐ Zigarrokinak biltzeko sistemak seinaleztatzea. 1093/2024 ED, 9. art. **Erref.: 7. AZ**
- ☐ Edalontzi berrerabilgarriak eta gordailua itzultzeko guneak seinaleztatzea. 1055/2022 ED, 7.6 art. **Erref.: 3. AZ**

Bilketa-guneen kokapen estrategikoa

- ☐ Edukiontziak igarobideetan eta kontsumo guneetatik hurbil jartzea. Garrantzitsua da toki estrategikoetan zaborrontziak egotea eta edukiontzien irisgarritasuna kontuan hartzea, lan horretan aritzen diren ibilgailuek errazago bil ditzaten hondakinak. Erref.: 1055/2022 ED, 7 art. **Erref.: 3. AZ**
- ☐ Argi eta garbi adieraztea non lor daitekeen ontziratu gabeko edateko ura. Erref.: 1055/2022 ED **Erref.: 3. AZ**

Seinaleztapen irisgarri eta inklusiboa

- ☐ Seinaleztapen irisgarri eta inklusiboa erabiltzea, ikono ulergarriekin. Erref.: 7/2022 Legea; 10/2021 Legea. **Erref.: 9. AZ**

Ondorioak

Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
Materialak eta hondakinen kudeaketa	□ Edukiontziak eta zaborrontziak estrategikoki antolatzea, igarobideetatik, cateringetatik eta atsedenekuetatik hurbil. □ Ingurumenari buruzko informazioa ematen duten elementuak jartzea, birziklatzeko jarraipenak edo ekitaldia jasangarria izateko aholkuak emateko. □ Material berrerabilgarriak lehenestea karteletan, seinaleetan, merchandisingean (saihestu alferrikako merchandising-a) eta dekorazioan, beste edizio batzuetan erabiltzeko. □ Inprimatutako materialak eta apaingarriak ahalik eta gehien murriztea, alferrikako gehiegikeriak saihestuz.	□ Seinaleztapen digitala edo interaktiboa ezartzea, kartel fisikoen erabilera murrizteko. □ Seinaleztapen mugikorra edo malgua ezartzea, beste toki batean kokatu ahal izateko, premien arabera, jendetzaren arabera edo ekitaldiaren antolaeran izandako aldaketen arabera.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Neurri berritzaileak
 Sentsibilizazioa	☐ Sentsibilizazio-gune tematikoak diseinatzea, seinaleek eta dekorazioak mezuak eman ditzaten hondakinak murriztu, bereizi eta birziklatzeari buruz. ☐ Lantegi edo dinamika parte-hartzaileak diseinatzea, bertaratuek parte har dezaten elementu berrerabilgarriak edo birziklagarriak sortzen. ☐ Taula interaktiboak jartzea, bertaratuei erakusteko ekitaldiak zer inpaktu daukan hondakinen sorreran (birziklatutako, konpostatutako edo berrerabilitako hondakinen bolumena).
Ondorioak	
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak	

Erosketak: hornitzaileak eta materialak

Gutxieneko neurriak

Behin erabiltzeko plastikoak desagerraraztea

- ☐ Behin erabiltzeko plastikoak saihestea, (EB) 2019/904 Zuzentarauak eta 7/2022 Legeak debekatzen baitituzte, **Erref.: 2. AZ**, hala nola lastotxoak, mahai-tresnak, plastikozko platerak, kotoi-zotzak, irabiagailuak eta abar. Kontratazio berdea

Kontratazio berdea

- ☐ Aplikatu behar da (7/2022 Legea, 8. art.). **Erref.: 2. AZ** Aitortutako ekoetiketak dauzkaten produktuak lehenestea (EU Ecolabel, FSC eta abar).
- ☐ Erabili ondoren birziklatu edo konpostatu daitezkeen materialak lehenestea. Lege-oinarria: 1055/2022 ED, Erref.: . AZ; 3/2023 ED, **Erref.: 6. AZ**

Hornitzaileekiko koordinazioa eta erantzukizuna

- ☐ Hornitzaileekin koordinatzea, alferrikako bilgarriak murrizteko eta bilgarriak berrerabiltzea sustatzeko. Lege-oinarria: 1/2025 Legea, 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**
- ☐ Inplikatzea, eta erantzukizuna hornitzaileari soilik ez egozte: amaierako emaitzak halabeharrez bete behar ditu ekitaldiaren ingurumen-estandarrak. Lege-oinarria: 7/2021 Legea, 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**

Catering jasangarria

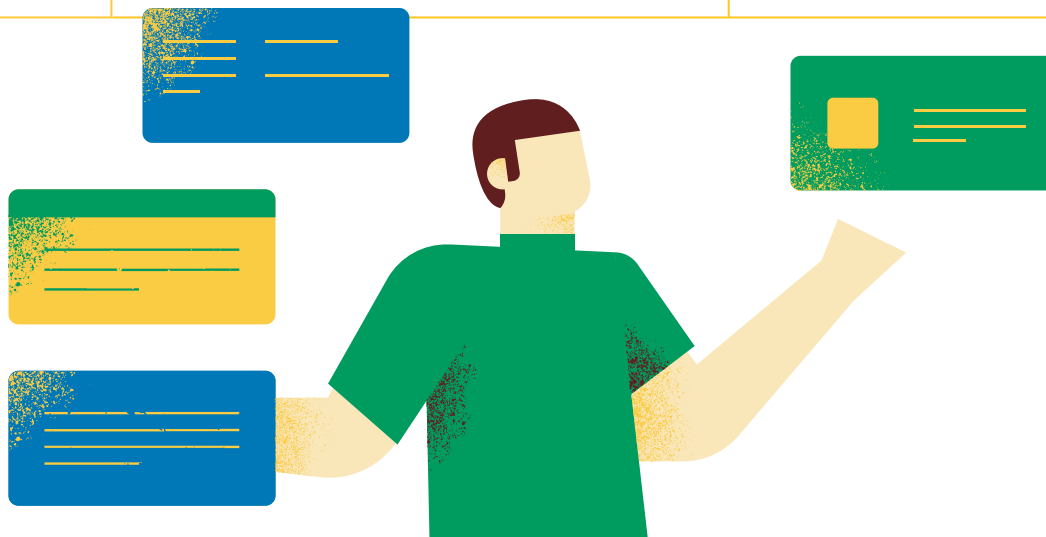
- ☐ Ontzi berrerabilgarriak edo gordailu itzulketako sistemak erabiltzen dituzten catering-enpresei eskatzea (bat etorrita 1055/2022 EDarekin). **Erref.: 3. AZ**

Ondorioak

Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Hornitzaileak hautatzea	☐ Tokiko hornitzaileak lehenestea produktu galkorretarako eta zerbitzuetarako, garraioa murrizteko eta udalerriko ekonomiari laguntzeko. ☐ Enpresa txikien edo tokiko elkarten kontratazioa lehenestea (artisauak, boluntarioak...) <i>merchandising</i>-erako edo dekoraziorako. ☐ Ingurumen-ziurtagiriak edo jasangarritasun-politikak dauzkaten hornitzaileak hautatzea. ☐ Hornitzaileekin egiten diren kontratuetan jasangarritasun-irizpideak txertatzea (adibidez, IHOBE (2007), Kontratazio eta erosketa publiko berderako eskuliburu praktikoa (2010). EAEko Administrazio Publikoan ezartzeko ereduak eta adibideak). ☐ Alokairu- edo renting zerbitzuak hautatzea (mahai tresnak, altzariak, seinaleak eta abar), erosi beharrean, produktuak askotan erabiltzekoak direnean izan ezik.	☐ Ekoberrikuntzako klausulak txertatzea hornitzaileen hautuan (adibidez, aparteko puntuak ematea hondakin birziklatuekin egindako materialak edo trazabilitate digitala eskaintzen dutenei). ☐ Kontrataturako catering zerbitzuetan elikagai xahuketa murrizteko neurriak ezartzea. ☐ Ekipamendua alokatzeko sistema adimendunak erabiltzea, berrerabiltzeko eta itzultzeko logistika optimizatuarekin.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Produktu eta material jasangarriak	☐ Ekoetiketa aitortuak (FSC, EU Ecolabel eta abar) edo antzeko sistemak dauzkaten produktuak lehenestea. ☐ Behin erabiltzeko plastikoak saihestea, aukera berrerabilgarri edo konpostagarriak hautatuz. ☐ Material berrerabilgarri edo birziklagarriak lehenestea, behin erabiltzekoen aurretik. ☐ Oso baliagarriak ez diren sustapen-opariak saihestea; esperientzia edo produktu iraunkorrak hautatzea. ☐ Bertaratuei botila edo ontzi berrerabilgarriak ekartzeko aukera ematea.	☐ <i>Merchandising</i>-aren erosketa berdea: ekitaldiko hondakinak produktu berri bihurtzen dituzten <i>upcycling</i> eko enpresekin aliantzak egitea (adibidez, publizitate oihalekin egindako motxilak). ☐ Garbiketa-produktuen erosketa berdea egitea eta ingurumen-inpaktu txikiko garbiketa-zerbitzu jasangarriak kontratatzea. ☐ Elikagai-soberakinak dohaintzan emateko sistema bat ezartzea, GKEekin edo elikagai-bankuekin lankidetzan arituz. ☐ Pizgarriak eskaintzea, bertaratuek beren mahai tresna, poltsa eta botila berrerabilgarriak erabili ditzaten.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Logistika eta garraioa / ekonomia zirkularra	☐ Bilgarriak murriztea, hornitzaileei eskatuz produktuak ontziratuz gabe edo ontzi itzulgarrietan ekartzeko. ☐ Eskaerak zentralizatzea, garraioak murrizteko eta bilgarri-hondakin gutxiago sortzeko.	☐ Hornitzaileekin akordioak egitea, alderantzizko logistika-zerbitzua eman dezaten (bilgarriak eta materialak berreskuratu eta berrerabiltzea). ☐ Ekonomia zirkularreko elkarlaneko plataformak erabiltzea altzariak eta ekipamenduak alokatu edo trukatzeko. ☐ Ekitaldiko soberakinak (oihalak, egiturak, elikagaiak...) udalerrian bertan berreskuratzeko estrategia bat sortzea. ☐ Ekitaldiaren ondoren, ontzi itzulgarriak itzuli edo biltzeko modua koordinatzea hornitzaileekin.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak
	☐ Tokiko eta sasoiko produktuak hautatzea, karbono-aztarna murrizteko.
Ondorioak	
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak	

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak
	☐ Inprimatutako materiala murriztea: fakturak eta dokumentazioa formatu digitalean eskatu hornitzaileei, inprimatuta beharrean.
Ondorioak	
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak	

Kontsumoa: Ura

Gutxieneko neurriak

Ur-guneen irisgarritasuna eta plangintza

- ☐ Ontziratutako gabeko edateko ura eskuratzeko aukera bermatzea bertaratu guztiei, iturrien edo ur-banagailuen bidez. 1055/2022 ED, 7. art. **Erref.: 3. AZ**
- ☐ Ur-banagailuen kokapena eta kopurua planifikatzea, kontsumoa optimizatzeko eta pertsona guztiei ura lortzen laguntzeko, baita mugikortasun murriztua dutenei ere. 10/2015 Legea. **Erref.: 5. AZ**

Ontziak erabili eta berreskuratzea

- ☐ Behin erabiltzeko ontziak saihestea, lehentasuna emanez gordailu-sistemadun edalontzi berrerabilgarriei, horiek berreskuratzea ziurtatzeko. 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**

Seinaleztapena eta sentsibilizazioa

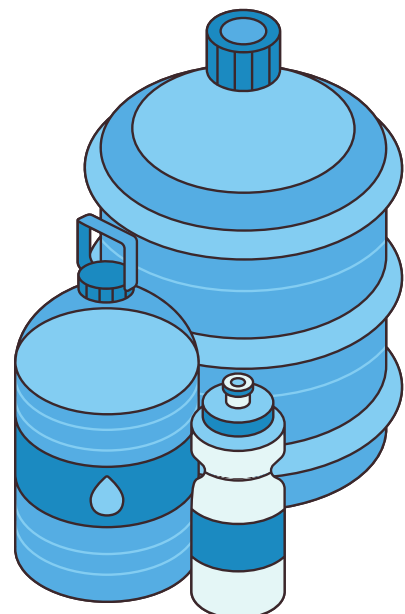
- ☐ Ur-guneak argi eta garbi seinaleztatzea, kokapena adieraziz, eta erabilera arduratsua sustatzea. 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**
- ☐ Ur-kontsumo arduratsua sustatzea, bertaratuei informazioa emanez, alferrikako xahuketa saihesteko. 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**

Ondorioak

Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
Instalazioen efizientzia	□ Ur-xahuketa saihestea, iturri eta ureztatze-sistema efizienteen bidez. □ Iturriak jartzea, behin erabiltzeko botilak saihesteko. □ Emari gutxiko iturriak eta komunak erabiltzea, kontsumoa murrizteko, erosotasuna galarazi gabe. □ Gastronomia-ekitaldietan, sukaldeko tresneria garbitzeko guneak jartzea, ur-laster naturaletara ur zikinik ez isurtzeko.	□ Kontsumo baxuko teknologiadun edo teknologia ekologikodun komun- eta iturri instalazioak diseinatzea. □ Ura iragazteko eta garbiketan berrerabiltzeko sistemak txertatzea, isuriak murrizteko. □ Catering-eremuetan konketa komunak jartzea, ura kontsumitzen duten gune ugari egon ez daitezen. □ Benetan espero den jende kopurura egokitzea komunen eta iturrien kopurua, urik xahutu ez dadin instalazio gehiegi jartzeagatik.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak
	☐ Cateringetan edo zerbitzuetan ura aurrezteko jarduerak egiten dituzten hornitzaileak hautatzea.
Ondorioak	
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak	

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak
	☐ Bertaratuak eta hornitzaileak ur-kontsumo arduratsuaren inguruan sentsibilizatzea. ☐ Kontzientziazio-kanpaina soilak sustatzea; adibidez, kartelak jartzea iturrietatik hurbil: "eskuak garbitu bitartean, itxi iturria".
Ondorioak	
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak	

Hondakinen kudeaketa: aurreikuspena, baliabideak eta sistemak

Gutxieneko neurriak

Hondakinen zenbatespena eta plangintza

- Ekitaldiaren arabera sor daitezkeen hondakinen kopurua zenbatestea eta frakzio motak identifikatzea (behin erabiltzeko plastikoak, elikagai-hondarrak eta eraikuntzako nahiz muntatze-laneko hondakinak), kudeaketa ona planifikatzeko. EB 2019/904 Zuzentaraua. **Erref.: 1. AZ.**
- Edukiontzien kopurua dimentsionatzea, edukieraren eta jarduera motaren arabera.

Gaikako bereizketa eta plastikoen murrizketa

- Gaikako bereizketa-sistemak eta bereizitako bilketa-gune irisgarriak ezartzea. Edukiontziak, kuboak, zaborrontziak edo bilketa-sistemak bereizita jartzea, hondakin motaren arabera antolatuta (organikoa, ontziak, papera/kartoia, beira, tabako hondakinak), ziurtatzeko bertaratu guztiek ikusiko dituztela eta haietara iritsi ahalko direla. 1093/2024 ED, 9. art. **Erref.: 7. AZ**
- Behin erabiltzeko plastikoak murriztea. Ontzi edo edalontzi berrerabilgarri edo konpostagarriak lehenestea, eta, edalontzi berrerabilgarriak gordailuarekin erabiltzekotan, edalontziak itzultzea eta berrerabiltzea bermatzeko mekanismoak ezartzea. 1055/2022 ED, 7.6 art. **Erref.: 3. AZ**
- Hondakin organikoa bilduko dela bermatzea; behintzat, gastronomia ekitaldietan. 7/2022 ED **Erref.: 2. AZ**

Kudeaketa eragilea eta sentsibilizazioa

- Hondakinak kudeatzeko giza baliabideak eta baliabide materialak koordinatzea. Arduradunak izendatzea, edukiontziak kontrolatu eta husteko, seinaleak jartzeko, bilketa bereiziko guneak gainbegiratzeko eta ekitaldian hondakinen arloan sor daitezkeen gorabeherak artatzeko. 10/2021 Legea (EAE). **Erref.: 9. AZ**
- Bertaratuak hondakinen kudeaketa egokiaren inguruan sentsibilizatzea. Seinaleen, liburuxken edo zuzeneko komunikazioaren bidez informazioa ematea hondakinak bereizi eta botatzeko moduari buruz, parte-hartze aktibo eta arduratsua sustatzeko. EB 2019/904 Zuzentaraua; 1/2025 Legea, 9., 11. eta 12. art. **Erref.: 8. AZ**

Ondorioak

Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
Edukiontzien plangintza	☐ Bilketa-gune guztiek modua ematea oinarrizko frakzioak (ontziak, papera/kartoia eta beira) bereizita biltzeko. ☐ Jarritako edukiontziak ondo antolatuta daudela ziurtatzea, ondo ikusi eta irisgarriak izan daitezen, bilketa-zerbitzuen logistikarako.	☐ Edukiontzietan sentsoreak jartzea, betetze-mailak denbora errealean monitorizatzeko. ☐ Mapa digitalak erabiltzea, ekitaldian zehar adieraziko dutenak non dagoen biltzeko premia handiagoa. ☐ Hondakin-trinkogailuak jartzea bolumen handiagoko frakzioetarako (kartoia, ontziak). ☐ Irla ekologiko mugikorak jartzeko aukera aztertzea.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak
Seinaleztapen argia	☐ Edukiontzi guztietan kartel soilak erabiltzea, erraz ezagutzeko moduko kolore eta ikonoekin. ☐ Frakzio bakoitzean baimendutako hondakinen adibide bisualak jartzea. ☐ Seinale gehiago jartzea, jendetza biltzen den eremuetan.
Ondorioak	
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak	

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
Hondakinak jatorrian murrizteko soluzioak	Edukiontzien egoera aldizka berrikusteko eta gainezka egitea saihesteko langileak izendatzea. Eremu kritikoak (<i>food truck</i> ak, barrak, sarrerak) indartzea, beharrezkoa bada bilketa-gune gehigarriak jarrita. Aldi baterako biltegia txukun eta haizetik, euritik eta bandalismotik babestuta edukitzea. Baliabide batzuk gordeta edukitzea, hasiera batean aurreikusitako hondakin kopurua gainditzen bada erabiltzeko (hau da, aurreikusitako hornidura nahikoa ez denerako).	“Behin erabiltzeko plastikorik gabeko ekitaldien” eredu bat ezartzea, aukera konpostagarri edo berrerabilgarriekin. Edalontzi berrerabilgarriak gordailu baten bidez itzultzeko sistemak txertatzea. Hornitzaileek produktuak bilgarririk gabe edo ontzi itzulgarrietan horni ditzaten sustatzea.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
Ekonomia zirkularra	Food truck-ei eta janaria nahiz edaria saltzen duten postuei eskatzea ontzi birziklagarri edo berrerabilgarriak erabiltzeko. Jarraibide argiak ematea, backstage-an hondakin mota bakoitza non utzi jakiteko. Hornitzaile bakoitzak sortuko dituen hondakinen zerrenda eskatzea, bilketa ondo planifikatzeko.	Materialak (zura, oihalak, dekorazioak) berreskuratzeko gune bat sortzea, gero erabiltzeko. Tokiko entitateekin lankidetzan aritzea, soberakinak (bereziki, elikagai-soberakinak) dohaintzan emateko. Ekitaldiarekin zerikusia daukaten hondakin bereziak (food truck-etan edo gastronomia-lehiaketetan erabilitako olioak, jantziak konpontzeko lantegietan sobratutako ehunak, Repair Café guneko etxetresna elektriko txikiak...) uzteko edukiontzi espezifikoak jartzea.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
Garbiketa-zerbitzuarekiko koordinazioa	☐ Hondakinak biltzeko ordutegiak eta ibilbideak zehaztea, pilaketak saihesteko. ☐ Ireki aurretik, begiratu azkar bat egitea, bilketa-gune guztiak prest daudela ziurtatzeko. ☐ Komunikazio-kanal zuzen bat ezartzea antolatzaileen eta garbitzaileen artean.	☐ Sentsoreak eta mapa digitalak, bilketa-ibilbideak optimizatzeko.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Neurri berritzaileak
Publikoaren ikusgaitasuna eta parte hartzea	☐ Dinamika txikiak edo erronka kolektiboak antolatzea bereizketa hobetzeko. ☐ Une giltzarrietan “eko-gidariak” egotea, hezteko eta zalantzak argitzeko.

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
Ebaluazioa eta hobekuntza etengabea	□ Ekitaldia bukatutakoan, sortutako hondakinak neurtzea, frakzioen arabera, eta amaierako txostena idaztea. □ Zer hobetuak identifikatzea, hurrengo ediziorako, eta hornitzaileekin partekatzea. □ Ekitaldiaren aldameneko eremuetan garbiketa areagotzea, sakabanatutako zaborrik gera ez dadin. □ Bilketa-zerbitzuak egindako garbiketa-proposamen proaktiboak saritu edo sustatzea.	□ Ekitaldiaren ostean, ingurumen-arloko emaitzak jasoko dituen txosten bisual bat argitaratzea. □ Sortutako hondakinak frakzioen arabera karakterizatzea eta txosten bat idaztea, hurrengo ekitaldietarako zer hobetu behar den jakiteko. □ Zer hobetuak identifikatzea, hurrengo ediziorako, eta hornitzaileekin partekatzea.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Komunikazioa eta sentsibilizazioa: informatzea eta kontzientziatzea

Gutxieneko neurriak

Hondakinen prebentzioa eta kudeaketa

- ☐ Hondakinen prebentzioari eta ontzi berrerabilgarrii buruzko informazioa ematea, azpimarratuz zeinen garrantzitsua den behin erabiltzeko plastikorik ez erabiltzea. EB 2019/904 Zuzentaraua; 7/2022 Legea. **Erref.: 1. AZ**
- ☐ Gaikako bilketa-sistemen eta birziklatze guneen berri ematea, argi eta garbi azalduta zer hondakin mota utzi behar den edukiontzi bakoitzean. 10/2021 ED **Erref.: 9. AZ**
- ☐ Tabako-produktuen hondakinen kudeaketa ona sustatzea, adieraziz non dauden iragazkietarako eta horiei lotutako plastikoetarako edukiontzi espezifikoak. 1093/2024 ED, 9 art. **Erref.: 7. AZ**

Kontsumo arduratsua eta sentsibilizazioa

- ☐ Ur- eta elikagai-kontsumo arduratsuaren inguruan sentsibilizatzea, ontziratutako gabeko edateko ura hartzea eta elikagai-xahuketa murriztea sustatuz. 3/2023 ED, 10.5 art. **Erref.: 6. AZ**

Bertaratuen parte-hartzea eta jokaera

- ☐ Bertaratuek modu aktiboan parte har dezaten sustatzea, praktika jasangarrietan inplikatzera animatuz eta «kutsatzen duenak ordain dezala» printzipioa indartuz. 7/2021 Legea. **Erref.: 2. AZ**

Ondorioak

Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Informazioa eta erreminta digitalak	☐ Erabilgarri dauden baliabide digitalak erabiltzea, mezu argiak emateko ekitaldian hondakinak ondo bereizteari buruz. ☐ Argi eta garbi adieraztea zer bilketagune egongo diren eta zer utz daitekeen edukiontzi bakoitzean. ☐ Ekitaldiko ingurumen neurriak azaltzea, jendea informatuta irits dadin.	☐ QR kodeak sartzea seinaleetan eta material inprimatuetan, bideoetarako edo gida azkarretarako estekak emateko. ☐ Eduki interaktiboak eta ohiko galderak jasoko dituen microsite bat sortzea.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Esparruko seinaleztapena eta komunikazio sortzailea	☐ Argi eta garbi seinalatzea edukiontziak non dauden. ☐ Ikonoak, koloreak eta adibideak jartzea, hondakinak ondo bereiztea errazteko. ☐ Sarrera nagusietan seinaleak jartzea, birziklatze guneen mapa batekin.	☐ Formatu grafiko erakargarrian diseinatzea ingurumenari buruzko mezuak. ☐ Material birziklatuekin egindako instalazio artistikoak sartzea. ☐ Lurraldera lotutako narratibak erabiltzea, sentsibilizazioa indartzeko.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Mezuak eta publikoaren parte-hartzea	☐ Megafoniaz edo pantailen bidez gogorazpenak egitea, aldizka. ☐ Egitarauetan, txarteletan edo eskumuturrekoetan sentsibilizazio-mezu laburrak txertatzea. ☐ Jendetza handia biltzen den tokietan jendea gidatzeko laguntzaileak izendatzea.	☐ Erronka jasagarriak aktibatzea, parte-hartzea aktiboa izan dadin hondakinen bereizketa onean. ☐ "Ekoaholkularitza-guneak" jartzea, langileek birziklapenari buruzko zalantzak argitzeko. ☐ Gune ludikoak sortzea, bereizketa jolas azkarren bidez azaltzeko.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Aitortza eta gardentasuna	☐ Hondakinen kudeaketa arloan trebatzea ekitaldian lan egiten duten lantalde guztiak. ☐ Aurretiko prestakuntza labor bat eskaintzea, ziurtatzeko backstage-an eta eremu teknikoetan hondakinak ondo bereiziko dituztela. ☐ Ekitaldian hondakinak kudeatzeko jardunbide onei buruzko kartelak ikusgai jartzea salmenta-guneetan eta food truck-etan.	☐ Ekitaldiaren ostean, ingurumen-arloko emaitzak jasoko dituen txosten bisual bat argitaratzea. ☐ Jendaurrean aitortza egitea jardunbide onetan nabarmendu diren hornitzaileei. ☐ Ekitaldian lortutako ingurumen-onurak erakustea taula irisgarri batean.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Gutxieneko neurriak

Ingurumen-neurriak aplikatzea eta haien jarraipena egitea

- ☐ In situ egiaztatzea planifikatutako ingurumen-neurri guztiak ondo aplikatzen ari direla ekitaldian zehar, barruan hartuta hondakinen kudeaketa, ur- eta energia kontsumoa, mugikortasuna eta catering zerbitzua. 7/2021 Legea. **Erref.: 4. AZ**

Hondakinen kudeaketa eta cateringa

- ☐ Begiz egiaztatzea edukiontziak ondo antolatuta daudela eta ondo erabiltzen direla, ziurtatzeko hondakinak ondo bereizten ari direla eta behin erabiltzeko plastikoei nahiz ontzi berrerabilgarrien erabilerari buruzko betebeharrak betetzen ari direla. 1055/2022 ED, 7.6 art. **Erref.: 3. AZ**
- ☐ Catering-zerbitzuan ezarritako neurriak betetzen ari diren gainbegiratzea, barruan sartuta mahai-tresna berrerabilgarri edo konpostagarrien erabilera eta sortutako hondakinen kudeaketa ona. 1055/2022 ED, 7.6 art. **Erref.: 3. AZ**

Uraren kudeaketa

- ☐ Ur- eta garbiketa-guneak ondo funtzionatzen ari direla egiaztatzea, ontziratutako ura eskuratzea eta ur-ihesik ez egotea bermatzeko. 3/2023 ED, 10.5 art. **Erref.: 6. AZ**

Ondorioak

Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak

Lan-ildoia	Gomendatutako neurriak
 Komunikazioa ekitaldian	☐ Sustatzaileak hondakinak kudeatzeko arduradunekin koordinatzen direla eta zuzeneko hartu-emana dutela bermatzea (adibidez: «Edukiontzirik falta da?», «Material konpostagarriarekin arazorik egon da?», «Hondakinak ondo bereizten ari dira?»). ☐ Teknikariei eta hornitzaileei galderak egitea, egiaztatzeko ea ezarritako ingurumen prozedurak betetzen ari diren. ☐ Ziurtatzea sustatzaileek badutela ekitaldiaren kudeaketarekin lotutako agenteen kontaktuz betetako agenda bat.
Ondorioak	
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak	

Lan-ildoia	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Checklist eragilea	☐ Checklist eragilea erabiltzea puntu kritiko guztiak berrikusteko: hondakinak, zarata, argiztapena, energia kontsumoa, logistika, sarrerak eta abar.	☐ Denbora errealeko ikuskapen-erreminta digitalak erabiltzea: jarraipena egiteko app-ak, kontrol-taulak, gorabeheren berri emateko formulario azkarrak (edukiontzia beteta, ur-ihesa, argiztapen okerra...). ☐ Sentsore sinpleak jartzea, edukiontzien betetze-maila edo jende-fluxuak monitorizatzeko.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Neurri berritzaileak
Ikuskapena eta parte-hartzea	☐ Boluntarioz edo kontratatutako langilez osatutako "lantalde berde" txiki bat sortzea, puntu kritikoak gainbegiratzeko eta jendeari hondakinak ondo bereizten laguntzeko. ☐ Jasangarritasun-erronka bat antolatzea bertaratuentzat, honako hauek jasoko dituen taula soil baten bidez: zabor-poltsa sailkatuak, aurreztutako ur litroak, erabilitako material konpostagarria, hautemandako zer hobetuak...
Ondorioak	
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak	

Datu-bilketa

Gutxieneko neurriak

Datu-bilketa eta ingurumen-adierazleak

- ☐ Ekitaldian sortutako eta birziklatutako hondakinei eta ur- nahiz energia kontsumoari buruzko oinarritzko datuak biltzea. 1055/2022 ED, 7. art. **Erref.: 3. AZ**
- ☐ Bertaratuen eta hornitzaileen kopurua erregistratzea, ingurumen-ratioak kalkulatzeko eta pertsona edo jardura bakoitzeko inpaktu espezifikoak ebaluatzeko. 10/2021 Legea (EAE). **Erref.: 9. AZ**

Jarraipena

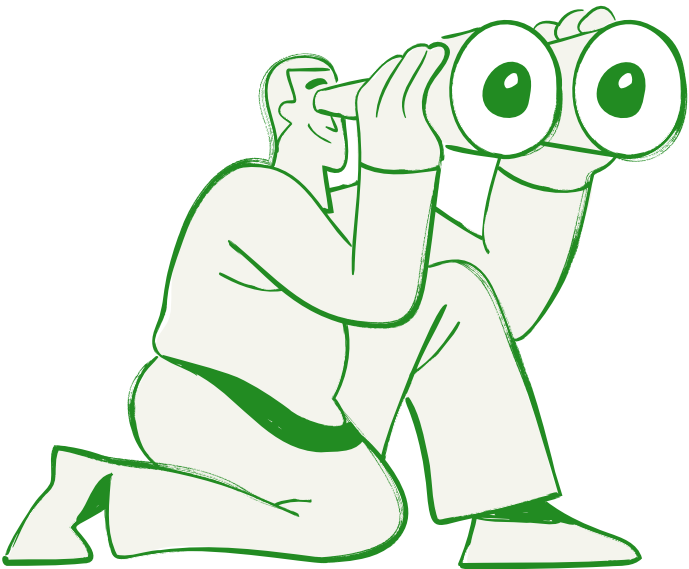
- ☐ Ikusitako ingurumen-gertakariak idatziz jasotzea, nahiz eta gutxienekoak izan (edukiontzia beteta, ur-ihesak, zaratak, jendez betetako eremuak, zapaldutako eremuak), neurri zuzentzaileak hartu ahal izateko. 1/2025 Legea, 9., 11. eta 12. art. **Erref.: 8. AZ**

Trazabilitatea

- ☐ Behin erabiltzeko plastikoei eta ontzi berrerabilgarriari buruzko araudiaren betetze-maila erregistratzea, ezarritako ekintza zuzentzaileen trazabilitatea eta ebidentziak jasota gera daitezten. 1055/2022 ED, 7.6 art. **Erref.: 3. AZ**

Ondorioak

Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Baliabideen erregistroa	☐ Energia-kontsumoak banakatuta erregistratzea: sorgailua zenbat orduz erabili den, kanpo-baterien kontsumoa zein izan den, argien kontsumo puntuala zein izan zen... ☐ Ur-kontsumo xehatuak erregistratzea: garbiketarako erabilitako litroak, cateringarako erabilitako litroak, iturrietarako edo hidratatzeko erabilitako litroak...	☐ Edukiontzi adimendunak (smart bins) eta balantza integratuak, hondakinak denbora errealean neurtzeko. ☐ Energia- eta ur-kontagailu adimendunak (smart entxufeak, emari-neurgailu eramangarriak). ☐ Zarata jarraituak antzemateko sentsoareak, inpaktu akustikoari jarraipena egiteko.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Datuak bistaratzea	☐ Mugikortasun-fluxuak neurtzea, bertaratuak nola iristen diren behatuz (kotxez, bizikletaz, oinez...).	☐ Denbora errealeko aginte mahaiak (dashboard), kontsumoak, hondakinak eta jende-fluxuak ikusteko.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

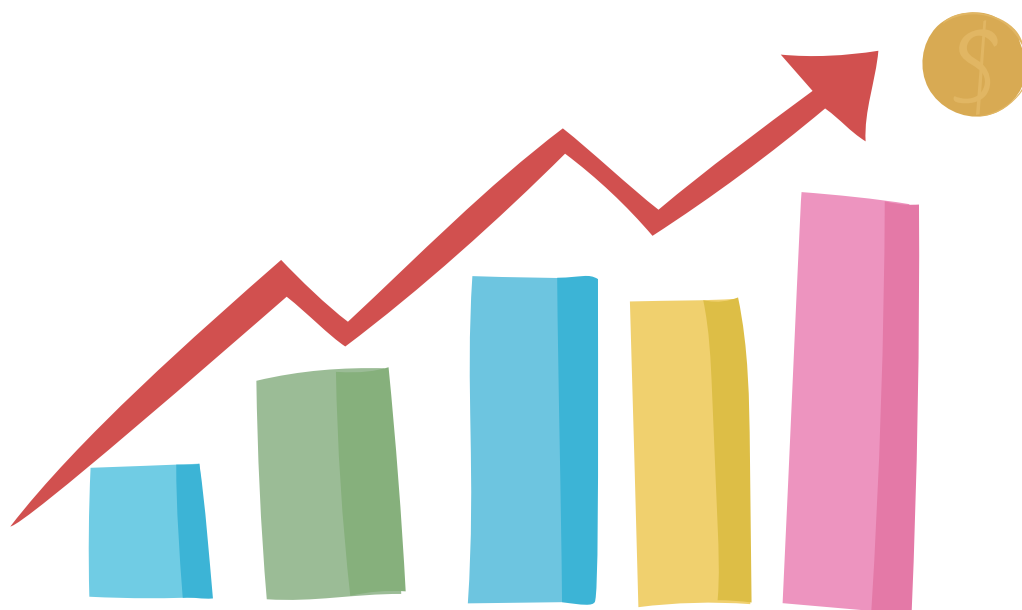

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Materialak, hondakinak eta zirkularitatea	☐ Inkestak edo formularioak egitea, langileen eta bertaratuen pertzepzioaren berri izateko. ☐ Berrerabilitako materialei buruzko datuak erregistratzea: emandako eta itzultako edalontzi berrerabilgarrien kopurua, benetan bereizitako material konpostagarriaren ehunekoa.	☐ Analisi aurreratua edo adimen artifiziala, patroiak identifikatzeko: gorenko kontsumo-uneak, hondakin gehiago sortu diren eremuak, jendetza handiagoa izan duten orduak.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Ingurunean eragindako inpaktuak	☐ Lurzorua edo soropila ekitaldia baino lehen eta ondoren nola dagoen jasotzea, argazkiak aterata erreferentzia-gune berberetatik. ☐ Zarata-mailak neurtzea.	☐ Zarata jarraituak antzemateko sentsoreak, inpaktu akustikoari jarraipena egiteko. ☐ Denbora errealeko aginte mahaiak (dashboard), ingurunean eragindako inpaktuak ikusteko.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Lan-ildoa	Gomendatutako neurriak
Pertzepzioa eta esperientzia	☐ Cateringeko kontsumoa kilotan erregistratzea, hala nola zerbitzatutako janaria, sobera geratutako janaria eta dohaintzan emandako janaria edo berriro aprobetxatutakoa.
Ondorioak	
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak	

Estrategia aldatzea, emaitzen arabera**Gutxieneko neurriak**

- ☐ Nonbaiten jendetza dagoela hautematen bada, edukiontziak edo ur-guneak birkokatzea.
- ☐ Langileen edo boluntarioen kopurua doitzea, benetako jendetzaren arabera.
- ☐ Garbiketa/edukiontziak areagotzea, hondakin gehien dauzkaten eremuetan.
- ☐ Garbiketa-taldearekin denbora errealeko komunikazioa bermatzea.
- ☐ Kontuan hartutako erreserba-baliabideak eskura edukitzea, ekitaldian sortzen diren benetako premien arabera erabiltzeko.

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Doiketa txiki eragileak	☐ Jarritako seinaleak eguneratzea, ekitaldian ikusitako aldaketen arabera. ☐ Boluntarioak denbora errealean berrantolatzea, jende gehien duten eremuetara joan daitezen. ☐ Bereizita bildutako frakzioen osaera zuzena dela begiratzea, helmugako instalazioetara bidali aurretik; halaber, hondakin ezegokiak edo errefusa gutxienekoak direla egiaztatzea. ☐ Aire zabaleko ekitaldietan, kontingentzia-plan bat edukitzea, ekitaldia eta baliabideak eguraldi aldaketetara egokitzeko.	☐ Bertaratuei denbora errealean ematea informazioa ekitaldian izandako aldaketei edo egoera larriei buruz, erabilgarri dauden bitartekoak erabilita. ☐ Ingurumenaren arloko komunikazio- eta heziketa-estrategia doitzea ekitaldian bertan, denbora errealean bildutako datuen arabera.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Hondakinen bereizketa**Gutxieneko neurriak**

- ☐ Edukiontzi guztiak hustea eta hondakinak kudeatzaile baimenduei ematea, frakzio bakoitzaren arabera (organikoa, ontziak, papera/kartoia, beira). 1055/2022 ED **Erref.: 3. AZ**
- ☐ Hondakin arriskutsuak edo espezifikoak (pilak, olioak, elektronikoak) bereiztea eta ondo kudeatzea. 07/2022 Legea **Erref.: 2. AZ**
- ☐ Ekitaldiaren eremuan hondakin sakabanaturik geratu ez dela egiaztatzea. 07/2021 Legea. **Erref.: 4. AZ**

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Hondakinen	☐ Ekitaldiko hondakin edukiontzi guztiak ondo berrikusi eta hustea, ziurtatzeko frakzio bakoitza dagokion kudeatzaile baimenduarengana iritsiko dela (organikoa, ontziak, papera/kartoia, beira, tabako-hondakinak), hondakin ezegokirik edo errefusik gabe. ☐ Hondakin arriskutsu edo espezifikoak (pilak, olioak, hondakin elektronikoak) bereiztea eta kudeatzaile espezializatuei ematea. ☐ Ekitaldiaren eremuan sakabanatutako hondakinak biltzea, ingurunea ez kutsatzeko. ☐ Bilketa-sistemak instalazio berezietan garbitzea, ingurunea eta ur-laster naturalak ez kutsatzeko.	☐ Ekitaldiaren amaieran bilketa-gune bat ezartzea, jendeak elementu berrerabilgarriak itzuli ahal izan ditzan (edalontziak, botilak, mahai-tresnak). ☐ Ekitaldian sortutako hondakinen trazabilitatea bermatzea, bildutako kopuruak frakzioen eta helmugen arabera erregistratuz. ☐ Herritarrak kontzientziatzeko neurri gisa, hondakin-bilketari buruzko datuen berri ematea parte-hartzaileei (bereziki, elikagai xahuketaren datuak).
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Desmuntatze-lana**Gutxieneko neurriak**

- ☐ Ekitaldiaren eremuan jarritako instalazio, egitura eta altzari guztiak kentzea. 7/2021 Legea. **Erref.: 4. AZ**
- ☐ Lurzoruan materialik ahaztu ez dela eta ageriko kalterik egin ez dela egiaztatzea. 10/2015 Legea (EAE). **Erref.: 5. AZ**
- ☐ Material berrerabilgarriak ondo biltegitratzen direla ziurtatzea, etorkizunean erabiltzeko, eta hondakinak ondo bereizi eta kudeatu direla egiaztatzea. 1055/2022 ED, 7.6 art.; 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ / 3. AZ**
- ☐ Zerbitzuaren hornitzaileei eskatzea ondo kudeatzeko haien jardueraren ondoriozko hondakinak. 7/2022 Legea. **Erref.: 2. AZ**

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Doikuntza txiki eragileak	☐ Desmuntatze-lana modu ordenatuan planifikatzea, egiturak eta materialak (eszenatokiak, altzariak, dekorazioa) berrerabili ahal izatea lehenetsiz. ☐ Ekitaldiaren eremuan, ingurunean eta perimetroan hondakinik, ahaztutako materialik edo kalterik ez dagoela egiaztatzea. ☐ Material berrerabilgarriak eta birziklatu edo botako direnak bereiztea, gero errazago kudeatzeko. ☐ Botako diren altzariak edo elikagai-soberakinak dohaintzan emateko aukera aztertzea.	☐ Aldi baterako egiturak altzari edo marketineko kit bihurtzea, etorkizuneko ekitaldietarako. ☐ Desmuntatze-lana digitalki erregistratzea, app-en edo argazki geolokalizatuen bidez, ekitaldiaren eremuaren aurreko eta amaierako egoerak dokumentatzeko. ☐ Herritarrak eta tokiko elkarteak inplikatzeko ekitaldiaren ondoren sortu ahal izan den zabor sakabanatua biltzeko lanetan.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

Erregistroa eta ebaluazioa

Gutxieneko neurriak

- ☐ Guztira sortutako hondakinak eta haien amaierako helmuga erregistratzea. 1055/2022 ED, 7. art. **Erref.: 3. AZ**
- ☐ Desmuntatze-lanean ingurumen-arloan izandako gertakariak dokumentatzea. 1/2025 Legea, 9., 11. eta 12. art. **Erref.: 8. AZ**
- ☐ Oinarrizko ebaluazio-txosten bat egitea, emaitzak eta hasierako plangintza alderatzeko. 7/2021 Legea; 10/2021 Legea (EAE). **Erref.: 2. AZ / 9. AZ**

Lan-ildoak	Gomendatutako neurriak	Neurri berritzaileak
 Doikuntza txiki eragileak	☐ Lantaldeak (boluntarioak, hornitzaileak, langileak) ezarritako neurrien eraginkortasunari buruz daukan iritzia jasotzea.	☐ Bertaratuen iritzia integratzea, ingurumen inpaktuaren gaineko pertzepzioa ebaluatzeko inkesta azkarren bidez. ☐ Ondorioak idaztea, ekitaldiko fase bakoitza zer hobetuekin lotuz, hurrengo ediziora begira, eta hondakinak murrizteko edo logistika hobetzeko ideia sortzaileak jasotzea.
Ondorioak		
Hurrengo ekitaldietarako hobetzekoak		

 Bizkaia

foru aldundia
diputación foral